

Yhtymäkokous

Aika 21.11.2023 klo 09:00 - 10:53

Paikka Koulutuskeskus Salpaus, keskustakampus, Lahti, Ståhlberginkatu 4 B, 2. kerros,
Wanha Teatteri

Oheisessa pöytäkirjan liitteessä nro 1 mainitut yhtymäkokousedustajat.

Lisäksi kokouksessa olivat läsnä

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Laakso Jetta	09:00 - 10:53	hallituksen puheenjohtaja	
	Varjo Niina	09:00 - 10:44	hallituksen vpj	
	Pietiläinen Jukka	09:00 - 10:53	hallituksen jäsen	
	Rajajärvi Jouko	09:00 - 10:44	hallituksen jäsen	
	Seppälä Toni	09:00 - 10:53	hallituksen jäsen	
	Vahter Merja	09:00 - 10:53	hallituksen jäsen	
	Vuori Riitta	09:00 - 10:53	hallituksen varajäsen (Vainio)	
	Laaksonen Jari	09:00 - 10:53	tarkastuslautakunnan puheenjohtaja	
Muu	Henna Erkamo	09:00 - 10:53	opetusalojohtaja	
	Seija Katajisto	09:00 - 10:53	vararehtori	
	Jarmo Kröger	09:00 - 10:53	henkilöstö- ja kehittämisjohtaja	
	Päivi Saarelainen	09:00 - 10:53	rehtori	
	Merja Tirkkonen	09:00 - 10:53	opetusalojohtaja	
	Martti Tokola	09:00 - 10:53	toimitusjohtaja	
Poissa	Halme Minna	09:00 - 10:53	hallituksen jäsen	
	Laaksonen Antti	09:00 - 10:53	hallituksen jäsen	
	Löytänen Oona	09:00 - 10:53	hallituksen jäsen	
	Nurminen Jouni	09:00 - 10:53	hallituksen jäsen	
	Vainio Tiina	09:00 - 10:53	hallituksen jäsen	
	Kivi Sami	09:00 - 10:53	tarkastuslautakunnan vpj	
	Hiltunen Arja	09:00 - 10:53	tarkastuslautakunnan jäsen	
	Kemppi Hannu	09:00 - 10:53	tarkastuslautakunnan jäsen	
	Laatunen Kirsti	09:00 - 10:53	tarkastuslautakunnan jäsen	
	Rapatti Hanna	09:00 - 10:53	tarkastuslautakunnan jäsen	
Risto Salmela	09:00 - 10:53	opetusalojohtaja		

Allekirjoitukset

Jetta Laakso
hallituksen puheenjohtaja § 14-18Heidi Huldén
kokouksen puheenjohtaja § 19-24Martti Tokola
pöytäkirjanpitäjä

Käsittellyt asiat

14 - 24

Pöytäkirjantarkastus

Yrjö Mattila
pöytäkirjantarkastajaMikko Rautkoski
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito Pöytäkirja on yleisesti nähtävillä Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän verkkosivuilla (www.salpaus.fi)

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu Koulutuskeskus Salpaus –kuntayhtymän asianhallintajärjestelmässä.

Käsitellyt asiat

		Sivu
§	Otsikko	
§ 14	Kokouksen avaus	4
§ 15	Edustettuina olevien jäsenkuntien ja niiden äänimäärien sekä jäsenkuntien edustajien ja heidän käyttöönsä tulevien äänimäärien toteaminen ja ääniluettelon vahvistaminen	4
§ 16	Kokouksen puheenjohtajan valinta	5
§ 17	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	6
§ 18	Pöytäkirjantarkastajien valinta sekä pöytäkirjan nähtävilläpito	7
§ 19	Yhtymähallituksen info	8
§ 20	Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodesta 2022, selvityksen antaminen	9
§ 21	Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän talousarviomuutos vuodelle 2023	11
§ 22	Koulutuskeskus Salpaus –kuntayhtymän Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2024-2026 ja talousarvio vuodelle 2024	21
§ 23	Sidonnaisuuksien ilmoittaminen	40
§ 24	Kokouksen päättäminen	41

Yhtymäkokous

§ 14

21.11.2023

Kokouksen avaus

Yhtymäkokous 21.11.2023 § 14

Yhtymähallitus:

Yhtymähallituksen puheenjohtaja Jetta Laakso avaa yhtymäkokouksen.

Päätös:

Hallituksen puheenjohtaja Jetta Laakso avasi kokouksen.

Yhtymäkokous

§ 15

21.11.2023

Edustettuina olevien jäsenkuntien ja niiden äänimäärien sekä jäsenkuntien edustajien ja heidän käyttöönsä tulevien äänimäärien toteaminen ja ääniluettelon vahvistaminen Yhtymäkokous 21.11.2023 § 15
61/02.02.02/2023

Kuntalain (410/2015) 60 § mukaan yhtymäkokousedustajan kuhunkin kokoukseen erikseen valitsee jäsenkunnan kunnanhallitus tai jäsenkunnan valtuuston päättämä kunnan muu toimielin.

Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän jäsenkuntien yhtymäkokousedustajien määrät, nimet sekä edustajien äänimäärät on merkitty esityslistan liitteenä 1 olevaan luetteloon siltä osin, kuinka kunnat ovat tehneet kokousta 21.11.2023 koskevat päätökset.

Jäsenkuntien edustajilla on äänivalta vain niitä asioita käsiteltäessä, joiden osalta kunta on toiminnassa mukana. Kuntien edustajilla on yhteensä kaksisataa (200) ääntä. Tämä äänimäärä jakautuu yhtymän jäsenkuntien asukaslukujen suhteessa kuitenkin niin, että yhden jäsenkunnan äänimäärä voi olla enintään 45 % kaikkien jäsenkuntien valitsemien edustajien yhteenlasketusta rajoittamattomasta äänimäärästä. Investointipäätöstä yhtymäkokouksessa käsiteltäessä edellytetään vähintään kolmen jäsenkunnan edustajien hyväksyvän päätöksen.

Kunnan valitsemien edustajien yhteinen äänimäärä jakautuu tasan heistä saapuvilla olevien kesken.

Yhtymäkokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet edustajista on läsnä.

Yhtymähallitus:

Yhtymähallituksen puheenjohtaja toteaa paikalla olevat yhtymäkokousedustajat ja heidän valtuutuksensa. Ääniluettelo vahvistetaan.

Todetaan paikalla olevat yhtymähallituksen ja tarkastuslautakunnan jäsenet sekä viranhaltijat.

Päätös:

Todettiin paikalla olevat yhtymäkokousedustajat ja heidän valtuutuksensa. Vahvistettu ääniluettelo on pöytäkirjan liitteenä nro 1.

Todettiin myös paikalla olevat yhtymähallituksen ja tarkastuslautakunnan jäsenet sekä viranhaltijat.

Liitteet

Yhtymäkokous 21.11.2023, Liite 1, Ääniluettelo yhtymäkokousedustajat kokouksessa 21.11.2023

Yhtymäkokous

§ 16

21.11.2023

Kokouksen puheenjohtajan valinta

Yhtymäkokous 21.11.2023 § 16

Yhtymähallitus:

Valitaan yhtymäkokoukselle puheenjohtaja.

Valittu henkilö siirtyy kokouksen puheenjohtajaksi § 18 jälkeen.

Yhtymäkokouksen pöytäkirjanpitäjänä toimii hallituksen nimeämänä toimitusjohtaja Martti Tokola.

Päätös:

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin yhtymäkokousedustaja Heidi Huldén Lahdesta.

Merkittiin, että yhtymäkokouksen pöytäkirjanpitäjänä toimii hallituksen nimeämänä toimitusjohtaja Martti Tokola.

Yhtymäkokous

§ 17

21.11.2023

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Yhtymäkokous 21.11.2023 § 17

Kuntayhtymän perussopimuksen 8 § mukaan yhtymäkokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet edustajista on läsnä.

Kutsu kokoukseen ja kokouksessa käsiteltävien asioiden esityslista on toimitettava jäsenkuntien kunnanhallituksille ja kuntayhtymän tietoon saatetuille yhtymäkokousedustajille perussopimuksen 10 §:n määrittämässä ajassa. Samassa ajassa on kokouksesta tiedotettava kuntayhtymän verkkosivuilla.

Kokouskutsu esityslistoineen on lähetetty sähköisesti 20.10.2023 ja julkaistu samaan aikaan kuntayhtymän verkkosivuilla.

Yhtymähallitus:

Hallituksen puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

Päätös:

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Yhtymäkokous

§ 18

21.11.2023

Pöytäkirjantarkastajien valinta sekä pöytäkirjan nähtävilläpito

Yhtymäkokous 21.11.2023 § 18

Hallintosäännön 86 § mukaan yhtymäkokous valitsee jokaisessa kokouksessa kaksi edustajaa tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan.

Päätöksen tiedoksianto kunnan jäsenelle on määritelty kuntalain 140 §:ssä seuraavasti:

"Valtuuston, kunnanhallituksen ja lautakunnan sekä kuntayhtymän 58 §:n 1 momentissa tarkoitetun toimielimen pöytäkirja siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapittoa koskevista säännöksistä muuta johdu."

Yhtymähallitus:

Yhtymäkokous valitsee kaksi jäsentä tarkastamaan tästä kokouksesta laadittavan pöytäkirjan.

Merkitään, että tarkastettu pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä tarkastamisen jälkeen yleisessä tietoverkossa kuntayhtymän verkkosivuilla, jollei salassapittoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Päätös:

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin yhtymäkokousedustajat Yrjö Mattila Asikkalasta ja Mikko Rautkoski Heinolasta.

Yhtymäkokous

§ 19

21.11.2023

Yhtymähallituksen info

Yhtymäkokous 21.11.2023 § 19

Yhtymähallitus tiedottaa yhtymäkokoukselle Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmasta 2024-2026 sekä vuoden 2024 talousarvion taustatekijöistä.

Asiaa esittelevät rehtori Päivi Saarelainen ja toimitusjohtaja Martti Tokola.

Yhtymähallitus:

Yhtymäkokous merkitsee annetut selvitykset tiedokseen.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Yhtymähallitus	§ 141	26.09.2023
Tarkastuslautakunta	§ 64	19.10.2023
Yhtymäkokous	§ 20	21.11.2023

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodesta 2022, selvityksen antaminen

Yhtymähallitus 26.09.2023 § 141

Tarkastuslautakunta on laatinut arviointikertomuksen vuodesta 2022 (liitteenä 2). Yhtymäkokous käsitteli arviointikertomuksen kokouksessaan 16.5.2023.

Pyydetyn selvityksen (liite 3) sisältöä ovat valmistelleet asiakokonaisuuksista vastuulliset henkilöt. Arviointikertomuksen vastineeseen on kuvattu Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymää ja oppilaitosta koskevia asioita tarkastuslautakunnan esityksen mukaisesti.

Tämän hallituksen käsittelyn jälkeen selvitys toimitetaan tarkastuslautakunnan 19.10.2023 kokoukseen, ja edelleen yhtymäkokoukseen 21.11.2023.

Asiantuntijana kokouksessa on henkilöstö- ja kehittämisjohtaja Jarmo Kröger.

Toimitusjohtaja:

Hallitus hyväksyy selvityksen ja toimittaa sen tarkastuslautakunnan tietoon.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Tarkastuslautakunta 19.10.2023 § 64

Toimitusjohtaja Martti Tokola esittelee vuoden 2022 arviointikertomuksen vastineen.

Arviointikertomus vuodesta 2022 on esityslistan liitteenä nro 1 ja pyydetty selvitys esityslistan liitteenä nro 2.

Puheenjohtaja:

Tarkastuslautakunta merkitsee annetun selvityksen tiedokseen. Selvitys on käsiteltyssä Yhtymäkokouksessa 21.11.2023.

Päätös:

Yhtymähallitus	§ 141	26.09.2023
Tarkastuslautakunta	§ 64	19.10.2023
Yhtymäkokous	§ 20	21.11.2023

Tarkastuslautakunta merkitsi selvityksen tiedokseen. Selvitys on käsitellyssä Yhtymäkokouksessa 21.11.2023.

Yhtymäkokous 21.11.2023 § 20
238/02.02.02/2021

Selvitys on esityslistan liitteenä nro 2.
Tarkastuslautakunta on käsitellyt selvityksen kokouksessaan 19.10.2023.

Tarkastuslautakunta:

Yhtymäkokous merkitsee annetun selvityksen tiedokseen.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Liitteet

Yhtymäkokous 21.11.2023, Liite 2, Selvitys tarkastuslautakunnan havaintoihin arviointikertomuksessa vuodelta 2022

Yhtymähallitus	§ 153	10.10.2023
Yhtymäkokous	§ 21	21.11.2023

Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän talousarvionmuutos vuodelle 2023

Yhtymähallitus 10.10.2023 § 153

Vuoden 2023 talousarvionmuutos perustuu käyttötalouden ja rahoituksen osalta yhtymähallituksen 6. kesäkuuta kokouksessa hyväksymään tilinpäätösnusteeseen. Lisäksi tässä pykälässä esitetään tarvittavat investointien talousarvionmuutokset ja em. muutosten kokonaisuus.

Ministeriö jakaa vuosittain lisärahoitusta ammatillisen koulutuksen rahoituksen vuosikellon mukaisesti. Päätösmenettelyt ovat osa lainsäädännön mukaista koulutuksen järjestäjien ohjaus- ja säätelyjärjestelmää. Vuoden alkaessa saatavan rahoituspäätöksen lisäksi jaetaan mm. strategiarahoitusta sekä lisäsuoritepäätöksillä lisäopiskelijavuosia sekä mahdollisia lisätalousarvion resursseja. Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituspäätökset eivät ole käytettävissä talousarvion laadinnan aikaan, mutta ne otetaan huomioon tilinpäätösnusteessa ja talousarvionmuutoksessa siltä osin, kun ne ovat saatu.

Talousarvionmuutosta on tarkasteltu niin vuoden 2022 tilinpäätöksen kuin kuluvana vuonna saatujen rahoituspäätösten valossa. Valtionosuuden rahoituspäätös vuodelle 2023 oli 61 miljoonaa euroa ollen 3,1 miljoonaa euroa (5,3 %) talousarviossa odotettua suurempi. Vuodelle 2023 saatu rahoituksen perustana oleva tavoitteellinen opiskelijavuosimäärä 5983 nousi edellisen vuoden vastaavasta päätöksestä 59 opiskelijavuotta (+1 %). Alkaneen vuoden rahoitus nousee myös indeksitarkistuksen perusteella ja siksi, että osa aiempina vuosina jaetuista harkinnanvaraisista valtionosuusrahoituksen korotuksista on siirretty perusrahoituksen tasokorotukseksi vuonna 2023. Salpauksen rahoitus kasvaa valtakunnallista keskiarvoa enemmän. Olemme onnistuneet suoritus- ja vaikuttavuusrahoitukseen vaikuttavissa tutkintomäärissä sekä opiskelija- ja työelämäpalautetuloksissa, joiden merkitys rahoituspäätöksen kasvussa on noin 1 miljoonaa euroa. Lisäksi saatiin perusrahoituksen harkinnanvaraista korotusta oppisopimuskoulutuksen koulutuskorvauksen uudistamisen kokeiluun oppivelvollisten oppisopimusten määrän lisäämiseksi 0,2 miljoonaa euroa.

Budjetoitua paremman tilinpäätöksen 2022 ja odotettua paremman rahoituspäätöksen 2023 turvin katetaan alkaneen vuoden alijäämäinen talousarvio, ja lisäksi syntynyt liikkumavara käytetään ennustettuun kustannusten kasvuun ja loput jätetään positiiviseen tulosodotukseen ja sitä kautta mahdollisesti vielä ennustettua kustannuskehitystä suurempien kulujen varauksiin. Lisääntyvä rahoitus ei siis anna mahdollisuutta kustannusrakennetta korottaviin toimiin. Julkisen talouden tasapainotus on uuden hallituskauden keskeisimpiä haasteita ja siksi myös mahdollisiin rahoitusmuutoksiin tulee varautua.

Yhtymähallitus	§ 153	10.10.2023
Yhtymäkokous	§ 21	21.11.2023

Osana talouden suunnittelua henkilöstösuunnittelu on tärkeässä roolissa vaikuttamassa resurssien kohdennuksessa, jotta vuosina 2019 - 2022 saatu lisärahoitus opetushenkilöstön palkkaamiseen voidaan käyttää siten, että väliaikaisen rahoituksen käyttö pystytään ajamaan alas sen loputtua ennakoitujen henkilöstömuutosten avulla. Osa lisärahoituksella rahoitetuista rekrytoinneista on toteutettu vakituisina rekrytoineina ottamalla suunnittelussa huomioon luontainen henkilöstön vaihtuvuus. Vakituksilla rekrytoinneilla tehtävien houkuttelevuus saatiin paremmalle tasolle. Osa tehtävistä täytettiin myös määräaikaisesti.

Toimintatuotot

Kokonaisuudessaan Salpauksen toimintatuotot kasvavat talousarviomuutoksessa 4,3 miljoonaa euroa (6,9 %). Keskeisinä tekijöinä tuottojen kasvussa on talousarviossa ennakoitua positiivisempi valtionosuusrahoituksen kasvu 3,3 miljoonaa euroa sekä hanketoiminnan laajuuden kasvu 0,8 miljoonaa euroa. Muissa toimintatuotoissa on vain hienoista kasvua talousarvioon nähden.

TOIMINTATUOTOT 1000 €	TP 2021	TP 2022	TA 2023	TAM 2023	TAM 2023-TA 2023	
					muutos €	muutos %
Valtionosuus suoriteperusteella	60 352	60 263	58 327	61 628	3 301	5,7 %
Opiskelijavuodet yhteensä	6 228	6 067	5 924	5 983	59	1,0 %
Strategiarahoitus suoriteperusteella	244	119				
Muut koulutustuotot	1 509	1 735	1 186	1 317	131	11,1 %
Koulutustoiminnan tuotot yhteensä	62 105	62 117	59 513	62 945	3 432	5,8 %
Hanketoiminta	755	1 077	458	1 225	767	167,6 %
Muut tuotot	2 324	2 775	2 503	2 606	103	4,1 %
- työtoiminta (koulutukseen liittyvä)	601	765	1 173	1 251	77	6,6 %
- Ravintolapalvelut	797	923	824	795	-29	-3,6 %
- Kiinteistöpalvelut	615	785	400	443	43	10,9 %
- Tietohallintopalvelut	1	2				
- Hallintopalvelut	22	38	13	13		
- muut sekalaiset	287	262	93	105	12	12,9 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	65 183	65 969	62 474	66 776	4 302	6,9 %

Toimintakulut

Toimintakulut kasvavat talousarviomuutoksessa yhteensä 1,6 miljoonaa euroa (2,6 %). Kasvua edellisen vuoden tilinpäätökseen nähden on 3,4 miljoonaa euroa (6,0 %).

Talousarvioon nähden henkilöstökulujen kasvua on 0,4 miljoonaa euroa (1,1 %). Henkilöstökulut kasvavat viime vuodesta 0,5 miljoonaa euroa (1,2 %),

Yhtymähallitus	§ 153	10.10.2023
Yhtymäkokous	§ 21	21.11.2023

jossa palkkakulujen kasvua on 1,6 miljoonaa euroa (5,1 %) ja sivukulujen laskua -1,1 miljoonaa euroa (-14,3 %). Henkilösivukulujen laskun taustalla on kuntien eläkevakuutusmaksun poistuminen, vastuun siirtyessä kunnille ja hyvinvointialueille.

Kiihtynyt inflaatio tulee lisäämään kustannuksia, joita emme ole voineet ottaa huomioon talousarviota tehtäessä. Palvelujen ostot kasvavat talousarviosta 1,1 miljoonaa euroa (11,8 %) ja edellisestä vuodesta 1,4 miljoonaa euroa (15,8 %). Edellisvuodesta palveluostojen kasvussa näkyy suurimpana oppisopimuskoulutuksesta työnantajille maksettavien koulutuskorvausten lisäys 0,5 miljoonaa euroa (47,5 %).

Aineet tarvikkeet ja tavarat määrärahavaraus nousee 100 000 euroa (1,6 %). Kasvua edellisvuoteen on kuitenkin 0,7 miljoonaa euroa (12,7 %). Sähkөөn on varattu muutoksessa 234 000 euroa (30,5 %) lisää, verrattuna edellisvuoteen 322 000 euroa (47,4 %) enemmän. Lämmitykseen vastaavasti 64 000 euroa (4,7 %) lisää talousarvioon verrattuna ja edellisvuoteen 121 000 euroa (9,3 %) enemmän. Sähkön kulutusarvio on tälle vuodelle -289 797 kWh (-4,1 %) pienempi kuin viime vuonna. Lämmityksen vastaavasti -1612 MWh (-10,3 %) pienempi kuin viime vuonna.

Muut kulut kasvavat talousarviosta 73 500 euroa. Verrattuna edellisvuoteen muut kulut kasvavat kuitenkin 0,7 miljoonaa euroa. Kasvun taustalla on koneiden ja laitteiden vuokrakulujen nousu 250 000 euroa ja 280 000 euroa veronluonteisten maksujen kasvua sekä hanketoiminnan laajuudesta johtuvaa muiden toimintakulujen kasvua 100 000 miljoonaa euroa.

Vuoden 2023 talousarviomuutoksessa ylijäämä on 1,3 miljoonaa euroa. Talousarviossa alijäämä oli vielä -1,7 miljoonaa euroa.

Rahoitus tuotot ja kulut

Korkokulut laskevat -71 000 euroa talousarviosta, osin ennaikaisesti poismaksettujen lainojen johdosta.

Rahoitustuottoina saadaan PHP Holding Oy:n maksamia osinkoja 155 000 euroa. Talousarviossa niitä odotettiin 100 000 euroa. Viime vuonna näitä osinkoja tuli vielä 311 000 euroa. Korkotuotot kasvavat talousarviosta 238 000 euroa.

Rahoitustuottojen ja -kulujen vaikutus muutoksessa on 358 000 euroa positiivinen verrattuna talousarvioon.

Investoinnit ja maksuvalmius

Investoinneissa on otettu huomioon toukokuun yhtymäkokouksen hyväksymä irtaimistoinvestointien määrärahan lisäys 1,1 miljoonaa euroa. Syksyn muutoksessa on käyty uudelleen läpi irtaimistoinvestointitarpeet, mahdollisuudet hankkeiden priorisointeihin sekä päivitetty toteutusaikatauluja.

Yhtymähallitus
Yhtymäkokous

§ 153
§ 21

10.10.2023
21.11.2023

Irtaimistoinvestoinnit pienenevät tänä vuonna muutoksen takia 461 000 euroa. Muutoksen jälkeen vuoden 2023 irtaimistoinvestointimäärärahat ovat 2,3 miljoonaa euroa.

Irtaimistoinvestoinnit

KOHDE	HANKKEEN KUVAUS / TAVOITTEET	TA 2023	TAM - K muutos	TAM - S muutos	Muutettu TA 2023
KOULUTUSKESKUS SALPAUS INVESTOINTIOSA 2023 IRTAIMISTOHANKINNAT					
OPPIMIS- JA KOULUTUSPALVELUT					
Yhteiset opinnot		25 000		-25 000	
	Stä4C luokkaan Stä4C_101 uudet kalusteet ja luokkaan Stä4C_309 uudet tuolit.	25 000		-25 000	
Sähkö ict		150 000		-48 000	102 000
	Tutkinnon uudistuksen edellyttämät investoinnit	20 000		-20 000	
	Heinola sähkö, opetuslaitteiston uudistaminen	15 000			15 000
	Automaatioalan robotiikka ympäristö	50 000			50 000
	Laboratorioalan opetusvälineistö (analyysivaaka, pH ja happi-mittarit, lämpökaappi)	15 000		-3 000	12 000
	Opetuslaitteiston uudistaminen, hyvinvointiteknologia			25 000	25 000
	Tieto- ja viestintätekniikan opetustilojen uudistus SV113->STÄG	50 000		-50 000	
Auto ja logistiikka		110 000	65 000	-5 000	170 000
	Perävaunu, verhoakapelli		35 000		35 000
	Työntömastotrukki		30 000		30 000
	Nostimet, autoala			20 000	20 000
	Pyöriensuuntauslait, autoala			20 000	20 000
	Traktori (käytetty)	65 000	-35 000		30 000
	Vastapaino trukki	45 000		-45 000	
	Linja-auto		35 000		35 000
Rakennusala		60 000			60 000
	Pintäkäsittelyalan oppimisympäristön muutokset	30 000			30 000
	Rakennusalan digitalisaatiokehitys VR	30 000			30 000
Eläin- ja luontoalat		35 000	115 000		150 000
	Maatalousalan konekannan uusiminen		55 000		55 000
	Lypsyaseman korjaus		95 000		95 000
	Maatalousalan korvausinvestointi	20 000	-20 000		
	Moottorikelkka	15 000	-15 000		
Media ja turvallisuusalat		110 000	25 000	-71 000	64 000
	Video- ja tapahtumatekniikan opetuslaitteisto		25 000	-11 000	14 000
	Turvajärjestelmälaitteiston uusiminen	30 000		-30 000	
	Heinola yhteiset, auditorion visuaalitekniikan uudistaminen	80 000		-30 000	50 000
Tuotantoteknologia ja hevosala		110 000	235 000	-97 000	248 000
	CNC kone puualalle		200 000	-46 000	154 000
	CNC kone, kone- ja tuotantotekniikka	15 000			15 000
	Kone- ja tuotantotekniikka/hitsau/levytyöstö	15 000		-15 000	
	Hevosalan ruok.automaatti		35 000	-21 000	14 000
	Hevosalan pienkoneet/traktori	15 000		-15 000	
	Hevosaitauksien uusiminen	35 000			35 000
	Vedenkäsittelylaitteisto prosessiteollisuus	30 000			30 000
Vastuualue 2 johto ja yhteiset		15 000		-15 000	
	FabLab digitalisaation kehittäminen	15 000		-15 000	

Yhtymähallitus
Yhtymäkokous

§ 153
§ 21

10.10.2023
21.11.2023

KOHDE	HANKKEEN KUVAUS / TAVOITTEET	TA 2023	TAM - K muutos	TAM - S muutos	Muutettu TA 2023
KOULUTUSKESKUS SALPAUS INVESTOINTIOSA 2023 IRTAIMISTOHANKINNAT					
Matkailu, ravits. ja elintarvike		60 000		-60 000	
	Ravintola Kulinaarin kalusteiden uusiminen	20 000		-20 000	
	Baariluokan kalusteet ja tekniikan uusiminen	30 000		-30 000	
	Kahvilan kalusteiden uusiminen	10 000		-10 000	
Kauneus ja kulttuuri		170 000	64 000	-125 000	109 000
	Hius- ja kauneudenhoitoalan laitteiden uusimista		15 000		15 000
	Live-äänentoiston laitteet		29 000		29 000
	Musiikkiteknologian henkilöstön työhuoneiden kalustus sekä koulutuksen aulojen kalustus	80 000		-60 000	20 000
	Sirkuksen oppimisympäristöjen ajantasaisuuden ylläpitäminen ja uudistuminen (mm. aulakalusteiden päivittämiset, moltonit)	40 000	20 000	-35 000	25 000
	Hikan oppimisympäristöjen ajantasaisuuden ylläpitäminen ja uudistuminen (mm. kampaaja/parturituolit, hoitopedit, kauneuden hoitopisteiden pöydät, hiuksen työkarryt, laitepäivitykset)	50 000		-30 000	20 000
Kasvatus- ja taideteollisuus				20 000	20 000
	oppimisympäristöjen kalusteiden ja laitteiden uusiminen rikkoutuneiden tilalle ja nykyaikaistaminen			10 000	10 000
	opetusteknologiahankinnat			10 000	10 000
Sosiaali- ja terveysala		45 000			45 000
	CleverTouch IMPACT 86" -Älytaulu 3 kpl + näytön lattiateline 3 kpl	15 000			15 000
	Hyvinvointiteknologisten opetusvälineiden hankinta; asiakkaiden/potilaiden turvajärjestelmä, exo skeleton, tukiliivit hoitajille ergonomisen työskentelyn tukemiseen ja ennalta ehkäisemään tules vaivoja, hyvinvointiteknologia opetuksen pakit tutkinnon osittain	20 000			20 000
	Aistihuone/Multisensorinen oppimisympäristö Eri potilas/asiakas ryhmien (mm. muistisaira, vammaiset, lapset, nuoret, aikuiset, ikääntyneet) hoitotyön, toimintakyvyn ja osallisuuden edistämisen opetukseen	10 000			10 000
Liiketoiminta		40 000			40 000
	Kolmen tietotekniikan ja taloushallinnon opetustilan kalustaminen toimistoimaisiksi ympäristöksi erityisesti ergonomia huomioon ottaen. Tiloihin sähköisiä työpöytiä ja satulatuoleja opiskelijoille 15 - 20 kpl. Yhden hiljaisen tilan hankinta ohjauskäyttöön. Opetusteknologiahankintoja uudistuvaan oppimisen ohjaukseen: mm. av-laitteita mahdollistamaan lisääntyvän verkko-, etä- ja hybridiopetuksen sekä ulkomainostaulu markkinointiviestinnän opetukseen.	40 000			40 000
Yritys- ja työelämäyhteistyö		153 000	9 000		162 000
	Sidosryhmähallinnan järjestelmä (CRM)	153 000	9 000		162 000
Kauppa ja hallinto		10 000			10 000
	Hiljaisten työtilojen hankinta	10 000			10 000
OPPIMIS- JA KOULUTUSPALVELUT YHTEENSÄ		1 118 000	513 000	-451 000	1 180 000
JOHTAMIS-, KEHITTÄMIS- JA OPPILAITOSPALVELUT					
KIINTEISTÖPALVELUT					
RAVINTOLAPALVELUT					
	Ravintola Ellenin linjastojen muutostyöt ja keittiölaitteiden uusiminen	210 000			210 000
	Ravintola Ellenin ja Kaislan tiskikoneen hankinta		46 000		46 000
	Suurkeittiökoneiden ja -laitteiden uusiminen	20 000			20 000
TIETOHALLINTOPALVELUT		151 000	464 000	-15 000	600 000
	Opetusteknologia ja virtualisointi	15 000		-15 000	
	Langattoman verkon uusinta		464 000		464 000
	Levyjärjestelmän ja VMware alustapalvelinten uusinta	106 000			106 000
	UPS akuston uusinta Vip5	10 000			10 000
	Tietoliikenneuusinnat 2023-2026	20 000			20 000

Yhtymähallitus
Yhtymäkokous

§ 153
§ 21

10.10.2023
21.11.2023

KOHDE	HANKKEEN KUVAUS / TAVOITTEET	TA 2023	TAM - K muutos	TAM - S muutos	Muutettu TA 2023
KOULUTUSKESKUS SALPAUS INVESTOINTIOSA 2023 IRTAIMISTOHANKINNAT					
JOHTAMIS- JA KEHITTÄMISPALVELUT		155 000	49 000	5 000	209 000
Johtaminen	Asiahallinta ja sähköinen arkistointijärjestelmä Svinhufvudinkatu 6 G & 6F kalustaminen ja varustaminen	20 000	15 000	60 000	35 000 60 000
Talouspalvelut	Taloushallinnon tietojärjestelmäkokonaisuuden kehittäminen; Raindance ostoreskontra	25 000			25 000
Henkilöstöpalvelut	Henkilöstöhallinnon tietojärjestelmäkokonaisuuden kehittäminen	20 000	4 000		24 000
	Työajaneurantajärjestelmän uusiminen	15 000	10 000		25 000
	HR-prosessien sähköistäminen ja raportoinnin kehittäminen	10 000			10 000
Oppimisen kehittäminen					
Viestintä- ja markkinointipalvelut					
	Santra-intranetin modernisointi	30 000	10 000	-10 000	30 000
	Salpauksen verkkosivuston uudistus	35 000	10 000	-45 000	
JOHTAMIS-, KEHITTÄMIS- JA OPPILAITOSPALVELUT YHTEENSÄ		536 000	559 000	-10 000	1 085 000
Käyttöomaisuuden myynti					
IRTAIMISTOHANKINNAT YHTEENSÄ					
Menot yhteensä		1 654 000	1 072 000	-461 000	2 265 000
Tulot yhteensä					
Nettomenot		1 654 000	1 072 000	-461 000	2 265 000

Kiinteistöinvestoinnit

Kiinteistöinvestointien muutoksessa on otettu huomioon kuluvan vuoden hankkeiden määrärahatarpeiden muutokset ja hankkeiden mahdollinen uudelleen aikataulutus osana kuntayhtymän toimitilaohjelman päivitystä.

Svinhufvudinkatu 6F, Lahti, perusparannus on laajuudeltaan noin 1 140 br-m². Hankkeen määrärahavaraus oli 2 050 000 euroa. Hankkeen laajuutta vastaava tavoitehinta-arvio (Sweco PM Oy 1/2022) oli 1 962 000 euroa, korjausaste 80,0 %. Suunnittelun edetessä laadittu päivitetty tavoitehinalaskelma (Rakennuttamispalvelu Juha Vanhanen Oy 11/2022) oli 3 206 000 euroa, korjausaste 82,4 %. Kustannusarvioiden suurta eroa selittää rakennuskustannusten ja rakennuskustannusindeksin jyrkkä nousu sekä tiettyjen toimintaa parantavien suunnitteluratkaisujen vienti laskelmiin.

Ståhlberginkatu 4B, Lahti rakennuksen hanke lähtee musiikkiteknologiaopetuksen tarpeista Wanhan Teatterin alueella. Lisäksi hankkeessa uudistetaan rakennuksen ilmanvaihtoa. Hankkeen sisältämä Ravintola Ellenin korjauksessa huomioidaan laitekannan sekä keittiön sisäisen logistiikan uusimistarpeet. Perusparannus on suunnittelualueen mukaiselta laajuudeltaan noin 900 br-m². Hankkeen määräraha vuodelle 2023 oli 1 000 000 euroa. Hanke sisälsi alkuperäisessä määrärahavaruksessa myös rakennuksen ulkovaipan uudistamisen ja korjauksen, mutta tähän hankkeen osaan on tarpeen esittää lisämääräraha.

Yhtymähallitus
Yhtymäkokous

§ 153
§ 21

10.10.2023
21.11.2023

Kulunvalvonnan uusiminen ja sähköautojen latausinfrahankeen vaihe 1 esitetään siirrettäväksi vuodelle 2024. Vipusenkadun alueinfran järjestelyt ovat osa Vipusenkadun toimitilaohjelman toteuttamista, ja hanke on perusteltua siirtää vuodelle 2025. Vipusenkatu 3 korjaustyöt siirtyvät osana alueen toimitilojen kehittämistä vuodelle 2027. Em. hankeaikataulujen muutokset on huomioitu vuosien 2024–2027 taloussuunnitelmissa.

Vuoden 2023 kiinteistöinvestointien kokonaismäärään ei ole korotuspaineita. Kiinteistöinvestointien kokonaismäärä laskee -774 000 euroa vuonna 2023.

		1 000 €							
KOHDE	HANKEEN KUVAUS	TP 2022 *	TA 2023	TA muutos syksy	TAM 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
KESKUSTAKAMPUS									
Ståhlberginkatu 4 B, Lahti	Rakennuksen perusparannus	45	1 000		1 000				
Ståhlberginkatu 2-6, Lahti	Stå 2-6 julkisivurappausten korjauksia. 1/4			350	350				
Ståhlberginkatu 2-6, Lahti	Stå 2-6 julkisivurappausten korjauksia. 2/4						500		
Ståhlberginkatu 2-6, Lahti	Stå 2-6 julkisivurappausten korjauksia. 3/4							500	
Ståhlberginkatu 2-6, Lahti	Stå 2-6 julkisivurappausten korjauksia. 4/4								500
Ståhlberginkatu 2-6, Lahti	Esmikko-kulunvalvonnan päivitys		100	-100	0	200			
Ståhlberginkatu 2-6, Lahti	Sähköautojen latausinfra, vaihe I		120	-120	0	120			
Ståhlberginkatu 6 A, Lahti	Sähkön ja ICT:n vaatimat tilat, peruskorjaus					6 100	2 000		
Ståhlberginkatu 8, Lahti	Rakennuksen perusparannus		200		200				
Ståhlberginkatu 10, Lahti	Vesikaton maalaus	97							
Svinhufvudinkatu 6 F, Lahti	Rakennuksen perusparannus	147	2 050	946	2 996				
Svinhufvudinkatu 4 A-B, Lahti	Rakennuksen perusparannus								
VIPUSENKADUN KAMPUS									
Vipusenkatu 5 A3, Lahti	A3: Auto- ja logistiikka					200	200	3 200	3 600
Vipusenkatu 5 alueinfra, Lahti	Alueinfran järjestelyt		700	-650	50		650		
Vipusenkatu 5 F, Lahti	Rekkakentän peruskorjaus ja autopaikotus E-talon paikalle								1 250
Vipusenkatu 5 F, Lahti	F-Rakennuksen perusparannus	1 444							
Vipusenkatu 5 A1, Lahti	Aurinkosuojaus ja kahvilan / auditorion väliseinäm muutokset		150		150				
Vipusenkatu 3, Lahti	Pintakäsittelyn sijoittuminen ja vesikaton korjaus	16	1 350	-1 200	150				1 284
HEINOLAN KAMPUS									
Opintie 1, Heinola B ja C osat	Opintie 1:n perusparannusvaraus							0	
ASIKKALAN KAMPUS									
Laurellintie 55, Asikkala	Mummolan laaja perusparannus							200	1 000
KIINTEISTÖJEN LUOVUTUS									
Svinhufvudinkatu 2 A-B, Lahti kiinteistön myynti									
KIINTEISTÖINVESTOINNIT YHTEENSÄ									
Menot yhteensä		1 749	5 670	-774	4 896	6 620	3 350	3 900	7 634
Tulot yhteensä		0	0	0	0	0	0	0	0
Nettomenot		1 749	5 670	-774	4 896	6 620	3 350	3 900	7 634

Talousarviomuutoksen mukaan kuntayhtymän kassavarat laskevat edellisvuoden tasosta, mutta talousarvioon verrattuna maksuvalmius paranee 1,9 miljoonaa euroa.

Yhtymähallitus
Yhtymäkokous

§ 153
§ 21

10.10.2023
21.11.2023

Talousarviomuutoksen 2023 yhteenveto:

TULOSLASKELMA	TA 2023	Talousarvio- muutos	TA 2023 muutettu
TOIMINTATUOTOT			
MYYNITUOTOT	61 483 971	3 481 284	64 965 255
MAKSUTUOTOT	9 000	-1 000	8 000
TUET JA AVUSTUKSET	592 784	777 075	1 369 859
MUUT TOIMINTATUOTOT	388 548	43 900	432 448
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	62 474 303	4 301 259	66 775 562
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN		30000	30000
TOIMINTAKULUT			
HENKILÖSTÖKULUT	-38 928 927	-417 041	-39 345 968
PALVELUJEN OSTOT	-9 244 352	-1 094 523	-10 338 875
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-6 377 080	-99 968	-6 477 048
AVUSTUKSET	-865 150	58 150	-807 000
MUUT TOIMINTAKULUT	-2 482 594	-73 502	-2 556 096
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-57 898 103	-1 626 884	-59 524 987
TOIMINTAKATE	4 576 200	2 704 375	7 280 575
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT			
KORKOTUOTOT	0	238 000	238 000
MUUT RAHOITUSTUOTOT	101 400	55 000	156 400
KORKOKULUT	-41 719	71 156	29 437
MUUT RAHOITUSKULUT	-11 500	-6 000	-17 500
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	48 181	358 156	406 337
VUOSIKATE	4 624 381	3 062 531	7 686 912
POISTOT JA ARVONALENTUMISET			
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-7 084 545	0	-7 084 545
POISTOT JA ARVONALENTUMISET YHTEENSÄ	-7 084 545	0	-7 084 545
SATUNNAISET ERÄT			
SATUNNAISET TUOTOT			
SATUNNAISET KULUT	0	-35 000	-35 000
SATUNNAISET ERÄT YHTEENSÄ	0	-35 000	-35 000
TILIKAUDEN TULOS	-2 460 164	3 027 531	567 367
POISTOERON MUUTOS	780 596	0	780 596
RAHASTOJEN MUUTOS			
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	-1 679 568	3 027 531	1 347 963

Yhtymähallitus
Yhtymäkokous

§ 153
§ 21

10.10.2023
21.11.2023

Investointien yhdistelmä

4.1 Investointi yhdistelmä

1000 €

	TP 2022	TA 2023	TA muutos kevät	TA muutos syksy	TA 2023 muutettu	TA 2024	TS 2025	TS 2026	TS 2027
KIINTEISTÖINVESTOINNIT									
- ylläpito- ja kehittämishankkeet	1 749	5 670	0	-774	4 896	6 620	3 350	3 900	7 634
- kiinteistöjen luovutus									
Kiinteistöinvestoinnit yhteensä	1 749	5 670	0	-774	4 896	6 620	3 350	3 900	7 634
IRTAIN OMAISUUS									
- Oppimis- ja koulutuspalvelut	805	1 118	513	-451	1 180	815	814	520	302
- Johtamis-, kehittämis- ja oppilaitospalvelut	168	536	559	-10	1 085	357	210	133	95
Irtain osuus yhteensä omahankintamenot	973	1 654	1 072	-461	2 265	1 172	1 024	653	397
- Käyttöomaisuuden myynti	-42								
Irtain osuus yhteensä netto	931	1 654	1 072	-461	2 265	1 172	1 024	653	397
INVESTOINTI YHTEENSÄ	2 680	7 324	1 072	-1 235	7 161	7 792	4 374	4 553	8 031

Lainakannan muutokset, pitkäaikaisten lainojen vähennys

Kuntayhtymän maksuvalmiuden mahdollistamat lainojen lisälyhennykset olivat tammi- ja toukokuussa yhteensä 2 314 600 euroa. Lisälyhennykset toteutuivat - 421 000 euroa pienempinä verrattuna kevään 2023 talousarviomuutokseen. Kevään talousarviomuutoksessa yhden lainan osalta oli lisälyhennys huomioitu tuplana.

Kokonaisuutena talousarviomuutosesityksen keskeiset tunnusluvut käyttötalous, rahoituserät, investoinnit ja maksuvalmius huomioiden ovat seuraavat:

Yhtymähallitus
Yhtymäkokous

§ 153
§ 21

10.10.2023
21.11.2023

TA 2023 muutos	2021	2022	2023	2023	2024
	TP	TP	TA	TA muutettu	TA
Toimintatuotot	65 182 725	65 968 710	62 474 303	66 805 562	65 175 274
Toimintakulut	-54 650 731	-56 135 564	-57 898 103	-59 524 987	-59 273 030
Toimintakate	10 531 994	9 833 145	4 576 200	7 280 575	5 902 244
Rahoitustuotot ja kulut	13 190	574 664	48 181	406 337	119 900
Vuosikate	10 545 184	10 407 809	4 624 381	7 686 912	6 022 144
Poistot	-6 781 597	-7 099 126	-7 084 545	-7 084 545	-7 347 080
Satunnaiset tuotot ja kulut	334 676	-347 344	0	-35 000	-40 000
Tilikauden tulos	4 098 263	2 961 340	-2 460 164	567 367	-1 364 936
Poistoerot, varaukset, rahastot	777 754	767 481	780 596	780 596	781 431
Tilikauden yli-, alijäämä	4 876 017	3 728 821	-1 679 568	1 347 963	-583 505
Nettoinvestointi	-10 510 151	-2 679 576	-8 396 000	-7 161 000	-7 792 000
Toiminnan ja investointien nettokassavirta	291 918	6 844 406	-3 771 619	490 912	-1 809 856
Saamisten ja velkojen muutos (jos budjetoidaan)	757 892	-479 607	1 254 000	1 254 000	0
Lainojen lyhennys	-1 052 630	-1 052 630	-3 789 000	-3 367 639	0
Lainojen lisäys	0	0	0	0	0
Laina pääoma 31.12.	4 549 101	3 496 471	-292 529	128 832	128 832
Rahavarojen muutos	-2 820	5 312 170	-6 306 619	-1 622 727	-1 809 856
Rahavarat 31.12.	14 197 959	19 510 129	13 203 510	17 887 402	16 077 546
Tilikausien yli-/alijäämät	40 992 232	44 721 053	43 041 485	46 069 016	45 485 511
Vuosikate ulkoisista tuotoista %	16,2 %	15,8 %	7,4 %	11,5 %	9,2 %
Kassan riittävyys (pv)	78	120	70	94	89

TA 2023 sisältää kevään 2023 hyväksytyt irtaimistoinvestointien ja lainanlyhennysten talousarviomuutoksen

Toimitusjohtaja:

Yhtymähallitus hyväksyy Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän talousarviomuutosesityksen vuodelle 2023 ja päättää esittää sen yhtymäkokouksen hyväksyttäväksi.

Päätös:

Päätösesitys hyväksyttiin.

Yhtymäkokous 21.11.2023 § 21
42/02.02.02/2022

Yhtymähallitus:

Yhtymäkokous hyväksyy Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän talousarviomuutoksen vuodelle 2023. Talousarviomuutoksen mukaiset laskelmat on esitetty myös osana talousarvio 2024 ja taloussuunnitelma 2024-2026 laskelmia.

Päätös:

Päätösesitys hyväksyttiin.

Yhtymähallitus	§ 154	10.10.2023
Yhtymäkokous	§ 22	21.11.2023

Koulutuskeskus Salpaus –kuntayhtymän Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2024-2026 ja talousarvio vuodelle 2024

Yhtymähallitus 10.10.2023 § 154

Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymä on yksi Suomen suurimmista ammatillisen koulutuksen järjestäjistä ja keskeinen toimija Päijät-Hämeessä. Rahoituksen perusteena olevalla opiskelijavuosilla mitattuna Salpaus on vuonna 2023 kahdeksanneksi suurin ammatillisen koulutuksen järjestäjä Suomessa. Ministeriön päätös ensi vuoden 2024 rahoituksesta ja rahoituksen perustana olevista opiskelijavuosista tulee koulutuksenjärjestäjille tiedoksi vasta aivan vuoden 2023 lopulla. Uuden, Petteri Orpon hallituksen koulutuspoliittisten linjausten koulutuksenjärjestäjä kohtaisia vaikutuksia ja voimaan tulon tarkkoja ajankohtia ei ole vielä kokonaisuudessaan tiedossa tätä kirjoitettaessa, mutta selvää on että ne tulevat vaikuttamaan tavalla tai toisella myös Salpauksen toimintaan.

Salpauksen rahoituksen perustana oleva opiskelijavuosimäärä tälle vuodelle on 5983 opiskelijavuotta ja vähintään samaa tasoa odotamme vuodelle 2024. Opiskelijavuositoteuma tänä vuonna ylittää em. rahoituksen tason. Tavoitteemme on, että Salpauksen rahoituksen perustana oleva opiskelijavuosimäärä olisi jatkossa vähintään 6100 opiskelijavuotta alueen osaamistason nostamiseksi ja uudistamisen varmistamiseksi sekä laajennettuun oppivelvollisuuteen vastaamiseksi.

Ammatillisen koulutuksen rahoitus toteutuu koulutuksen järjestäjille maksettavalla valtionosuusrahoituksella. Kunnat vastaavat ammatillisen koulutuksen rahoituksesta asukaskohtaisen rahoitusosuuden kautta, joka vuonna 2023 on 193 €/asukas. Kuntien rahoitusosuus ammatilliseen koulutukseen on hieman yli miljardi euroa ja valtion rahoitusosuus noin 976 miljoonaa euroa. Kuntayhtymän omistajakunnat eivät rahoita toimintaamme suoraan valtakunnallisen rahoitusjärjestelmän lisäksi. Toimintamenojen ohella kaikki investoinnit rahoitetaan kuntayhtymän omilla tuloilla.

Salpauksen strategiakausi vuoteen 2025 on nyt jo hyvän matkaa yli puolen välin ja siinä on otettu huomioon nopeasti tapahtuvat muutokset ammatillisessa koulutuksessa ja toimintaympäristössämme. Salpauksen strategiassa kiinnitetään erityistä huomiota onnistumiseen palveluorganisaationa, työelämän kumppanina ja yhteiskunnallisena vaikuttajana. Se huomioi myös mm. opetus- ja kulttuuriministeriön Ammatillisen koulutuksen laatustrategia vuoteen 2030-asiakirjan tavoitteet ja suuntaviivat. Tästä on hyvä jatkaa ja valmistella myös seuraavaa strategiakautta vuodesta 2026 eteenpäin.

Suomen uuden hallituskauden alkaessa ja sen edeltäjän myöntämien määräaikaisten tulevaisuusinvestointien loppuessa, on vielä epävarmaa, millaiseksi ammatillisen koulutuksen rahoitus jatkossa muodostuu. Opetus- ja kulttuuriministeriön virkanäkemykset tulevan hallituskauden valinnoista avaa

Yhtymähallitus	§ 154	10.10.2023
Yhtymäkokous	§ 22	21.11.2023

kuitenkin tulevan kauden keskeisiä haasteita ja niihin ratkaisuksi tarvittavia politiikkatoimia (OKM julkaisu 2023:9). Keskeisiä nostoja esityksestä ovat mm. sivistys ja talouskasvu, tässä erityisesti koulutustason nosto, päällekkäisten koulutusten poistaminen ja työhön johtava maahanmuutto sekä kotoutuminen. Ammatillisen koulutuksen koulutustarjonta tulee kohdentaa työmarkkinoiden tarvetta vastaavasti erityisesti jatkuvan haun ja nopean koulutuksen tarjonnan osalta. Näin tuetaan tuottavuuden kasvua ja varmistetaan työvoiman saatavuus yhteiskunnan ja elinkeinoelämän kehittymisen kannalta kriittisille aloille. Huoltovarmuus sekä kestävä työllisyys- ja tuottavuuskehitys edellyttävät osaamisen riittävyden varmistamista kaikilla kriittisillä ja yhteiskunnallisesti merkittävillä aloilla. Jatkuvaa oppimista vahvistetaan. Tutkintoa pienempien koulutuskokonaisuuksien hyödyntämistä lisätään täyttämään työelämän muuttuvia osaamistarpeita. Samalla vähennetään moninkertaista tutkintokoulutusta toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa.

Toinen iso kokonaisuus on perustaitojen vahvistamisen, oppimisen tuki ja digitaaliset palvelut. Työelämän osaamistarpeiden muuttuessa toisen asteen koulutuksessa korostuu tarve kielellisten, matemaattisten ja digitaalisten perustaitojen vahvistamiseen, jotta nuorten oppimaan oppimisen taidot turvataan tulevilla koulutuspolulla ja työelämässä. Ikärakenteen muuttuessa perustaitoja on vahvistettava myös aikuisten koulutuksessa. Digitalisaatio läpäisee koko yhteiskunnan ja digitaalisen osaaminen merkitys kasvaa yhteiskunnan ja työelämäosaamisten muutoksissa. Digitaalisuuden mahdollisuuksien hyödyntäminen tuottavuuden lisäämisessä edellyttää tutkimukseen perustuvia perus-, soveltavan ja huippuosaamisen digitaatioita. Digitalisaatio mahdollistaa ammatillisessa koulutuksessa uudenlaisia oppimisympäristöjä ja oppimateriaaleja. Samalla ajasta ja paikasta riippumattomat oppimisen mahdollisuudet laajenevat aikuisille ja nuorille. Digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen edellyttää koulutuksen järjestäjien kyvykkyyden sekä opetushenkilöstön osaamisen kehittämistä, yhteistyötä ja digitaalisen toimintaympäristön kehittämistä. Näiden edellä mainittujen lisäksi tärkeää on hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen.

Ministeriön näkemyksen mukaan toisella asteella, erityisesti ammatillisessa koulutuksessa on tarve kehittää rahoitusjärjestelmää huomioimaan eri opiskelijaryhmien väliset erot. Keskeisinä tarpeiltaan erillisinä koulutuksen kohderyhminä erottuvat oppivelvollisuusikäiset nuoret, toisaalta vasta aikuisena toisen asteen tutkinnon suorittavat sekä jo aiemmin toisen asteen tutkinnon suorittaneet aikuiset. Näiden ryhmien erilaisia tarpeita on vaikea ottaa huomioon soveltamalla kaikkiin opiskelijaryhmiin samoja rahoituksen määrätymisperusteita. Ammatillisen koulutuksen rahoituksen tulee tukea nuorten hyvinvointia ja tutkinnon suorittamisen edellytyksiä koko ikäluokalle. Samalla rahoituksen tulee tunnistaa työikäisten ja työssä olevien oppivelvollisista osin poikkeavat tarpeet. VM:n näkemykset tulevasta on OKM:n kanssa hyvin saman suuntaiset ja näistä ehdotuksista toteutustavoiksi valikoituvat keinot ovat riippuvaisia siitä millaisen toteutusmallin uusi hallitus hyväksyy.

Yhtymähallitus
Yhtymäkokous

§ 154
§ 22

10.10.2023
21.11.2023

Vielä ei ole tiedossa edellä kerrottujen muutosten mahdollisia vaikutuksia kuntayhtymän rahoitukseen ja talouteen. Aikuisten koulutuksen rahoituksen määräytymisen perusteiden eri elementtien keskinäinen painoarvo on myös vielä tätä kirjoitettaessa valmistelussa ja julkaisematta. Tiedossa on, että ammatillisen koulutuksen rahoituksen rakennetta tullaan tarkastelemaan hallituskauden aikana ja vaikuttavuuselementit aikuisten jatkuvan oppimisen osalta todennäköisesti kasvavat (mm. nopean työllistymisen ja/tai jatko-opintojen painoarvo).

Valmisteltavan toiminta- ja taloussuunnitelman ja erityisesti talousarviovuoden 2024 aikana on välttämätöntä jatkaa uudistusta Salpauksen koulutustarjonnan ja opiskelijarekrytoinnin toimintatavoissa. Erityisesti aikuisille suunnattua jatkuvaa hakua tulee kehittää edelleen niin, että koulutustarjonta vastaa yhä paremmin alueen yritysten osaavan työvoiman saatavuuteen ja väestön osaamistarpeisiin. Tämä edellyttää verkko- ja monimuoto-opiskelun tarjonnan kasvattamista, lyhyiden, osallistujan työllistymistä tukevien tutkinnon osien joustavaa tarjontaa sekä aitoa mahdollisuutta aloittaa opinnot opiskelijan kannalta joustavammin läpi vuoden.

Nuorisoikäluokkien pienentyessä voimme varmistaa alueen kannalta riittävän opiskelijamäärän ja osaavan työvoiman tarjonnan ainoastaan lisäämällä koulutustemme joustavuutta ja tarvelähtöisyyttä. Jo nyt 50 prosenttia Salpauksen opiskelijoista on yli 25-vuotiaita. Vuonna 2022 opiskelijoista 2/3 tuli jatkuvan haun hakeutumisväylää ja vain 1/3 yhteishaun kautta.

Kaikkien koulutusalojen tulee varmistaa opetuksen pedagogisten toteutustapojen, koulutuksen tarkoituksenmukaisien kokonaisuuksien ja opintojen joustavan aloituksen ja etenemisvaihtoehtojen aito toteutuminen. Tämä kaikki edellyttää opetushenkilöstön osaamisen varmistamista ja myös laajentamista (mm. erityisen tuen osaaminen osana ammatinopetusta, digiosaaminen ja opetus englannin kielellä). Nämä tulee huomioida luonnollisesti myös uutta henkilöstöä rekrytoitaessa. Oikea-aikainen ja sisällöllisesti sekä pedagogisesti uusiin tarpeisiin vastaava koulutustarjonta tekee Salpauksesta strategiansa mukaisesti palveluorganisaation. Tässä onnistumisella on merkitystä myös kaikkien salpauslaisten työn turvaamisessa.

Salpaus on mukana OKM:n kolmivuotisessa kokeilussa vuosina 2022 - 2024, jossa tuetaan työpaikkoja nuorten, alle 20-vuotiaiden ensimmäistä perustutkintoa opiskelevien oppisopimusten toteuttamisessa. Lisärahoitus on tarkoitettu käytettäväksi oppisopimusopiskelijasta työnantajalle maksettavan suuremman koulutuskorvauksen aiheuttamiin lisäkustannuksiin. Vaikka oppisopimus on palkallinen työsuhde, sisältyy siihen myös lähiopetuspäiviä sekä opettajien ja ohjaajien tuki koko opintojen ajan. Tällä tavoitellaan myös parempaa työllistymistä jo opintojen aikana tai heti valmistumisen jälkeen.

Kuten koko maassa, myös Päijät-Hämeen alueella on edelleen pula osaavasta toisen asteen koulutuksen saaneesta työvoimasta. Erityisesti tämä näkyy hoiva-alojen lisäksi palvelualoilla ja teollisuudessa. Matkailun lisääntyessä Päijät-

Yhtymähallitus	§ 154	10.10.2023
Yhtymäkokous	§ 22	21.11.2023

Hämeessä on lisäksi erityisesti tarvetta matkailu- ja ravitsemisalan osaajille. Ukrainan sodan pitkittyessä kasvaa tarve sekä kotoutumiskoulutukselle että tutkintoon valmentavan ja ammatillisen koulutuksen tarjonnasta ukrainalaisille pakolaisille. Samalla myös muiden maahan muuttaneiden kotoutumiseen ja työllistymiseen alueella on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Salpauksen rooli alueellisena kouluttajana ja osaavan työvoiman varmistajana näkyy erityisesti alueen työelämän palvelemisena osaavan työvoiman saamisessa ja peruskoulun päättävien osalta osallisuuden varmistamisessa toisen asteen opiskelupaikan myötä. Olemme myös vahvasti mukana alueen kuntakokeilun toteuttamisessa sekä 2024 aikana valmistautumisessa vuoden 2025 alusta tapahtuvaan työvoimapalvelujen siirtymiseen valtiolta kunnille. Alueen elinvoimaisuuden ja työllisyydenhoidon yksi merkittävimmistä haasteista on edelleen alueen asukkaiden alhainen koulutustaso ja korkea nuorisotyöttömyys verrattuna kahteentoista suurimpaan kaupunkiin. Tavoitteena on edistää työttömien työnhakijoiden työllistymistä tai sitä edistävään koulutukseen ohjautumista. Lisäksi tavoitteena on löytää uusia ratkaisuja osaavan työvoiman saantiin. Toimenpiteet kohdistetaan erityisesti pidempään työttömänä olleisiin ja heikommassa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden työllisyyden edistämiseen.

Laajennettu oppivelvollisuus on toteutunut alueella hyvin ja opiskelukuntoisille löytyy opiskelupaikka toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa sekä tutkintoon valmistavassa (TUVA) koulutuksessa. Vaativaa erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden osalta teemme yhteistyötä Kaarisilta ry:n kanssa ja olemme tiivistäneet yhteistyötä alueella toimivan erityisoppilaitoksen, Kiipulan kanssa. Kiipula toimii Lahdessa samoilla kampuksilla Salpauksen kanssa ja näin yhteistyö on sujuvaa ja mahdollistaa opiskelijoiden moniammatillisen tuen sekä eri toimijoiden osaamisen kehittymisen.

Opiskelijoiden hyvinvointi ja koulunkäyntikykyisyys on edelleen suuri huolenaihe sekä Salpauksen henkilökunnalle, mutta myös alueen moniammatillisille toimijoille. Alueella on lisääntyvä tarve mm. kuraattori-, päihde- ja mielenterveyspalveluille, opiskelijoiden terveydenhoitaja- ja lääkäripalveluille. Moniammatillisista toimijoista erityisesti kouluterveydenhoitajien toivotaan jatkossa sijoittuvan samalle kampukselle opiskelijoiden kanssa. Tästä olemme olleet yhteydessä suoraan Päijät-Hämeen hyvinvointialueen toimijoihin. Vuoden 2023 aikana käynnistyneen kokeilun, jossa terveydenhoitajat ovat Vipusenkadun kampuksella, toivomme laajentuvan vuoden 2024 aikana koskemaan myös Lahden keskustakampusta. Näin parantaisimme sekä moniammatillista yhteistyötä sekä opiskelijoiden tasapuolista mahdollisuutta ko. palveluihin. Tavoite näiden palvelujen toteuttamisesta lähipalveluna on kirjoitettu myös valtakunnallisiin hyvinvointialueiden rakentumisen suunnitelmiin. Nuorten kohdalla myös kodin ja huoltajien roolin merkitys on edelleen suuri ammatillisissa opinnoissa onnistumisessa ja siinä tarvittavassa tuessa.

Opetuksen suunnittelussa tulee koko ajan aiempaa tarkemmin huomioida ja suunnitella opiskelijoiden henkilökohtaiset osaamiset ja kehittymisen tarpeet.

Yhtymähallitus	§ 154	10.10.2023
Yhtymäkokous	§ 22	21.11.2023

Koronan jälkeen opetuksessa ja työssä on kaikin tavoin palattu “uuteen normaaliin”, jossa mm. verkko-opiskelun mahdollisuudet ovat lisääntyneet erityisesti aikuisten opiskelijoiden ja työpaikkojen toiveesta. Myös salpauslaisilla on mahdollisuus monipaikkatyöhön esimiehen kanssa sovitusti, jos työnluonne sen mahdollistaa. Näitä malleja käytettäessä on kuitenkin kiinnitettävä erityistä huomiota yhteisöllisyyden rakentumiseen ja säilymiseen. Lähiopetuksella, ohjauksella ja käytännössä harjaantumisen mahdollisuuksilla on edelleen suuri rooli ja merkitys erityisesti ensimmäistä tutkintoaan opiskelevien ja oppivelvollisten opinnoissa ja osaamisen varmistamisessa.

Salpaus on saanut vuosina 2019–2022 OKM:n määräaikaista tulevaisuusinvestointirahaa erityisesti opetus- ja ohjaushenkilön lisäpalkkaukseen. Tämä resurssi on ollut tarpeen ja käytetään täysimääräisesti vuoden 2025 loppuun mennessä. Haasteeksi kuitenkin muodostuu opetuksen ja ohjauksen sopeuttaminen aiempaan tämän resurssin vähentyessä. Samaan aikaan mm. erityisen tuen tarve laajennetun oppivelvollisuuden myötä on selvästi koko ajan lisääntynyt ja monimuotoistunut. Lisääntyneen kilpailun myötä määräaikaisuus myös vaikeuttaa osaavan henkilöstön sitoutumista ja rekrytointia joillain aloilla.

Toiminnan vaikuttavuuden merkitys korostuu koulutuksen järjestäjän onnistumista arvioitaessa. Käytössä on sekä opiskelijoilta että työpaikoilta kerättävät valtakunnalliset palautteet. Vaikka vastausten saamisessa on haasteita mm. kyselyjen melko tiheän toistuvuuden takia, tulee meidän kaikin tavoin pyrkiä saamaan palautetta sekä kehittämään toimintaamme palautteen kautta aina paremmaksi. Palautteilla on merkitystä erityisesti laadun kehittämisen näkökulmasta, mutta ne vaikuttavat myös Salpauksen saamaan rahoitukseen.

Alueellisena koulutuksen järjestäjänä Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymä palvelee myös niitä omistajakuntia ja alueita, joilla ei ole sen toimipisteitä. Näissä koulutus toteutetaan yhteistyössä työpaikkojen tai/ja peruskuntien kanssa oppisopimuksena niille aloille, joille alueella on työvoimantarvetta. Koulutamme myös työperäisen maahanmuuton kautta yrityksille lisää osaavaa työvoimaa mm. lähihoitajia yhteistyössä Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän ja Silkkitieen kanssa.

Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnittelurakenne pysyy pääosin ennallaan. Toimintamallia tulee kuitenkin kehittää edelleen. Sisäisiä toimintaprosesseja on muokattava vastaamaan paremmin muuttuvan työelämän ja opiskelijoiden tarpeisiin. Salpauksen päivitetyn strategian mukaisesti vuoden 2024 tavoitteena tulee olla erityisesti valtakunnallisen kilpailun kiristyessä vastaaminen verkko- ja monimuoto-opintojen toteuttamiseen. Tämä edellyttää mm. niin sanotun ”e-kampuksen rakentamista” osaksi salpauksen koulutusten kokonaistarjontaa. Tällä ja asiakkaiden palvelupolkujen eriytyemisellä asiakkaiden lähtötason mukaan (oppivelvolliset vs. jatkuva oppiminen) tulee olemaan vaikutuksia myös opetusalaohjainten tehtäviin ja vastuualueisiin. Johtamista ja henkilöstön lähiesimiestyön järjestämistä tulee muutoinkin tarkastella nykyisestä toimintamallista saadun palautteen ja

Yhtymähallitus	§ 154	10.10.2023
Yhtymäkokous	§ 22	21.11.2023

kokemusten perusteella kehittämällä toimenkuvia, vastuualueita, nimikkeitä ja tehtäväkuvien laajuutta lähiesiamestyön sujuvuuden/varmistamisen ja samalla työssäjaksamisen näkökulmasta. Mahdollisilla tulevilla ratkaisuilla ei kuitenkaan voi olla merkittäviä kustannuksia nostavia vaikutuksia, mikäli koulutuksen järjestäjälle myönnettävä rahoitus pysyy nykytasolla tai jopa vähän laskee.

Valmisteltavan taloussuunnitelmakauden aikana, jo sen ensimmäisenä vuotena, tulee valmistella kokonaiselvitys luonnonvara-alan koulutuksesta, sen kehityksestä ja kehittämistarpeista. Koulutuskeskus Salpauksen Asikkalan toimipisteen toimitilojelman lisäksi on tullut tarve koko maa- ja metsätalouden sekä luonnontieteiden koulutuksen tilannekuvan tarkasteluun Salpauksessa. Tässä yhteydessä tulee myös tarkastella Salpauksen järjestämisluvan mukaisten koulutuksen tilannekuvaa siten, että eri tutkintojen edellyttämät lähiopetustilat ovat tarkoituksenmukaisia ja riittäviä. Kokonaiskuvaa tulee tarkastella myös Koulutuskeskus Salpauksen yhteiskunnallisen ja alueellisen huoltovarmuuden ja työelämän tarpeiden näkökulmasta. Luonnonvara-alan kehitys on tärkeä osa kestävää kehitystä sekä biotalouden edistämistä ja ilmastonmuutoksen torjuntaa.

Kuntayhtymän talous on vakaalla pohjalla huolimatta alijäämäisestä taloussuunnitelmakaudesta 2024–2026. Odotettua paremman rahoituspäätöksen 2023 turvin katetaan kuluvan vuoden alijäämäinen talousarvio. Tältä osin yhtymäkokoukselle tehtävä talousarviomuutos on otettu osaksi tämän asiakirjan laskelmia. Syntynyt liikkumavara ei kuitenkaan anna mahdollisuutta kustannuksia lisääviin toimiin, vaan liikkumavara tulee jättää mahdollisten rahoitusmuutosten ja nousevan kustannuskehityksen varauksiin.

Kasvaneiden tuottojen turvin kulunut puolivuotiskausi 2023 on toteutunut tilikauden tulostasolla käytännössä +/- 0-tasolla. Inflaation vaikutus toimintamenoissa on alkanut näkyä erityisesti tänä vuonna. Budjetoitua paremman tilinpäätöksen 2022 ja myös aiempina tilikausien hyvien tulosten ansiosta kuntayhtymän maksuvalmius on parantunut ja lainoja on voitu lyhentää niin, että kuntayhtymä on nyt pankkilainoilla mitattuna velaton.

Taloussuunnitelmakausi on budjetoitu julkisen talouden ja yleisen epävarmuuden takia valtionosuustuottojen indeksiodotusten osalta varovaisesti. Vuoden 2024 talousarviossa ei ole budjetoitu valtionosuusrahoituksen indeksitarkistusta eikä rahoituksen perustana olevaa opiskelijavuosien kasvua. Samalla periaatteella on arvioitu taloussuunnitelmavuosi 2025. Samalla kustannustaso kuitenkin nousee niin henkilöstökulujen yleiskorotusten kuin yleisen inflaation takia. Taloussuunnitelman kolmannen vuoden 2026 osalta odotetaan 2 prosentin indeksitarkistusta rahoitukseen ja vastaavaan tasoon maltillistunutta inflaatiota.

Salpaus on saanut vuosina 2019–2022 määräraikaista valtionosuuden korotusta erityisesti opetus- ja ohjaushenkilöstön lisäpalkkaukseen. Rahoituksen ja kulujen eriaikaisuus harkinnanvaraisissa rahoituksissa on näkynyt osin vuosien 2019–2022 ylijäämissä. Tulemme käyttämään saavutettua ylijäämää koulutuksen hyväksi nyt alkaneella taloussuunnitelmakaudella. Määräaikaisella

Yhtymähallitus	§ 154	10.10.2023
Yhtymäkokous	§ 22	21.11.2023

valtionosuusrahoituksella on palkattu lähes 50 opettajaa ja ohjaushenkilöä. Nämä satsaukset näkyvät vuosina 2024–25 vielä kuluina, mutta ei enää lisätuottoina. Lisäksi kuntayhtymä vakinaisti noin 150 uutta lehtoria vuoden 2019 alussa.

Kuntayhtymä on onnistunut taloutensa hallinnassa saadun määräaikaisen lisärahoituksen ohella muutoinkin hyvin. Vuosien 2019–2022 ylijäämä on 19,8 miljoonaa, josta käyttämätöntä harkinnanvaraista valtionosuusrahoitusta on 4,9 miljoonaa euroa ja muuta ylijäämää 14,9 miljoonaa euroa. Tätä saavutettua ylijäämää käytetään tulevana vuosina koulutuksen hyväksi. Vuosina 2023–2025 tullaan saatu harkinnanvarainen rahoitus käyttämään ja muu ylijäämä on kuntayhtymän aitoa varautumista epävarmuuden kasvuun, kasvavan inflaation ja energiakriisin kustannuksiin sekä julkisen talouden mahdollisiin kiristyksiin. Lisäksi toimitilojen ja sitä kautta kiinteistöjen käyttökulujen hallinta edellyttää luonnollisesti investointeja, johon saavutettua kassaylijäämää voidaan käyttää ja velkaantuminen välttää.

Viimeisen viiden vuoden aikana vuodesta 2018 vuoteen 2022 Salpauksen Oppimis- ja koulutuspalveluiden henkilöstökulut ovat kasvaneet saatujen lisäresurssien turvin 23 prosenttia, 5,8 miljoonaa euroa. Muiden toimintojen henkilöstökulut eivät ole nousseet lainkaan ja muut kuluryhmät kuin palkkakulut ovat laskeneet -10 prosenttia, -1,9 miljoonaa euroa. Tämä kertoo sen, että resurssien käyttö kohdistuu perustehtävään samalla, kun kuntayhtymän talous on pidetty erinomaisessa kunnossa ja tulevaan epävarmuuteen on varauduttu hyvin. Inflaation vaikutus toimintamenoissa on alkanut näkyä erityisesti tänä vuonna kaikkien toimintojen osalta.

Taloussuunnitelmaa arvioitaessa on tarkasteltava tilikausien kumulatiivista ylijäämää vuodesta 2019 alkaen. Tämä kumulatiivinen ylijäämä tullaan pitämään positiivisena. On erinomaisen tärkeää, että taseen ylijäämiä on pystytty muutoinkin kasvattamaan kuin määräaikaisten valtionosuusrahoituksen korotusten takia. Tämä mahdollistaa pitkäjänteisen toiminnan kehittämisen ja talouden johtamisen ilman, että yksittäisen vuoden negatiivisiin rahoituspäätöksiin olisi heti reagoitava sopeuttavin erillistoimin.

Salpaus on visionsa mukaisesti enemmän kuin koulu, opiskelijoiden ja työelämän kohtaamispaikka. Vision saavuttamiseen liittyy toimintamme eettisten kulmakivien

- vastuullisuus ja tarttuminen,
- keskustelu ja yhteisen ymmärryksen rakentaminen sekä
- vaikuttavuus ja keskittyminen olennaiseen

toteuttaminen ja näkyminen kaikkien salpauslaisten toiminnassa. Näistä on hyvä ponnistaa strategiakauden 2021- 2025 toiseksi viimeiseen toiminta vuoteen ja samalla Suomen uuden hallituskauden tavoitteisiin.

Henkilöstösuunnitelma

Salpauksen henkilöstörakenteen tavoitteellinen kehittäminen jatkuu edelleen vuosina 2024–2026. Ammatilliseen koulutukseen tehdyt määräaikaiset

Yhtymähallitus	§ 154	10.10.2023
Yhtymäkokous	§ 22	21.11.2023

lisärahoitukset sekä opetus- ja kulttuuriministeriön jakamat koronapandemian aiheuttamiin lisäopetuksen ja -ohjauksen tarpeisiin kohdistetut määräaikaiset lisärahoitukset ovat mahdollistaneet merkittävät panostukset opetus- ja ohjaushenkilöstöön. Määräaikaista lisärahoitusta on kokonaisuudessaan vuosina 2019–2022 saatu noin 11 miljoonaa euroa.

Vuonna 2021 lisärahoituksilla toteutetuilla rekrytoinneilla nostettiin Salpauksen opetus- ja ohjaushenkilöstön resurssia noin 50 henkilötyövuodella vuosille 2022–2024. Voimassa olevan henkilöstösuunnitelman mukaisesti henkilöstöresurssit palautuvat vuoden 2020–2021 alun tasolle arviolta 2024 vuoden loppuun mennessä. Kokonaisuudessaan tehdyt henkilöstöpanostukset tarkoittavat noin 180 henkilötyövuoden ja noin 11 miljoonan euron kokonaispanostusta vuosien 2021–2024 aikana. Kyse on merkittävistä muutoksista henkilöstöresurssissa, jotka vaikuttavat tuleviin toimintavuosiin myös vuoden 2024 jälkeen.

Salpauksen opetus- ja kulttuuriministeriöltä hakemaa ja saamaa lisärahoitusta kohdennettiin suunnitelmallisesti siten, että osa lisärahoituksella toteutettavista rekrytoinneista on ollut mahdollista toteuttaa vakituisina rekrytoineina, kun on otettu huomioon henkilöstön ennakoitu eläköityminen. Muilta osin mahdolliset lisäpanostukset on toteutettu rahoituksen mukaisesti määräaikaisesti. Näillä toimenpiteillä olemme kasvattaneet opetus- ja ohjaushenkilöstön määrää ja samalla pystymme hallitsemaan määräaikaisesti nousseiden opetushenkilöstön henkilöstökulujen vähentämisen lisärahoituksen loppuessa. Henkilöstöresurssien arvioidaan laskevan vuoden 2023 lopussa hieman alle 20 henkilötyövuotta vuoden 2022 lopun tilanteeseen verrattuna. Kehityksen tulee jatkua samansuuntaisena myös vuoden 2024 aikana.

Vuonna 2021 laadittua ja koko ajan päivittyvän henkilöstösuunnitelman toteuttamista haastaa kesällä 2022 valtakunnallisesti sovitut palkkojen yleiskorotukset vuosille 2022–2025. Korotusten arvioidaan kasvattavan henkilökustannuksia noin 11 prosenttia.

Toimitilaohjelma

Koulutuskeskus Salpauksen opiskelijamäärät, opetussisällöt ja -menetelmät ovat muuttuneet ja muuttuvat voimakkaasti ammatillisen koulutuksen uuden lainsäädännön ja julkisen talouden aiempien leikkausten ja pysyvästi alentuneen rahoitustason vaikutuksesta. Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymä on kehittänyt järjestelmällisesti tilankäyttöään. Salpauksen tavoitteena on ollut saavuttaa 40 prosentin, 60 000 neliön toimitilavähennys 2020 luvun alkupuolella verrattuna vuoden 2013 tasoon. Tavoite on käytännössä jo saavutettu. Keinoja ja tavoitteita ovat olleet toimipisteverkon tiivistäminen, tilojen, tarkoituksenmukaisuus, yhteiskäyttö ja monikäyttöisyys sekä tilankäytön tehokkuus.

Kuntayhtymän hallinnoimia toimitiloja on yhteensä 107 860 m². Näistä Koulutuskeskus Salpauksen opetuskäytössä on vuoden 2024 alkaessa 98 528 m²,

Yhtymähallitus	§ 154	10.10.2023
Yhtymäkokous	§ 22	21.11.2023

peruskorjauksessa 3238 m², ulkopuolelle pitkäaikaisilla sopimuksilla vuokrattuna 1 328 m² sekä väistötiloina tai vajaakäytöllä 4 766 m².

Kiinteistöjä on myyty ja osin purettu 76 600 m². Lahdessa on myyty Kujalan, Teinintien, Sammonkadun, Katsastajankadun, Nastopolin sekä Svinhufvudinkatu 7-11 (NELO) kiinteistöt, Svinhufvudinkatu 2 A-B sekä Urheilukeskuksen vieressä olevan Nick'sin kiinteistön kiinteistöyhtiön tilojen hallintaan oikeuttavat osakkeet. Hollolassa on myyty Kukonkoivun kiinteistö ja Orimattilassa Heinämaantien ja Koulutien kiinteistöt. Heinolan kampuksella Opintie 2:n kiinteistö ja Lahden Vipusenkadun vanha A-talo on purettu. Lisäksi Kuhmoisissa entinen kesäsiirtola, Tanhua, on myyty.

Toiminta- ja taloussuunnitelman laadinnan osana kuntayhtymän toimitilaohjelmaa päivitetään vuosittain. Samalla toimitilaohjelmaan liittyvä investointisuunnitelma tarkentuu. Salpaus sai keväällä 2019 opetus- ja kulttuuriministeriön strategiarahoitusta tilojen käytön tehostamiseen. Määräraha käytettiin vuosina 2019 ja 2020 toimitilojen vähentämisen ja niitä koskevien kiinteistöhankkeiden suunnitteluun ja valmisteluun sekä muutosvaiheen tyhjien tilojen kustannuksiin.

Tulevat kehitystoimenpiteet kohdistuvat Lahden keskustakampukselle Ståhlberginkatu–Svinhufvudinkatu –alueella, Lahden Vipusenkadun Teknologiakampukselle sekä Asikkalan luonnonvara-alan kampukselle, johon on laadittu strategiarahoituksella ensi kertaa oma toimitilaohjelma. Asikkalan toimitilaohjelman toteutus ajoittuu nykytiedon mukaan vuosille 2027–2029. Kehitystoimenpiteet perustuvat aiemmin valmisteltuun toimitilaohjelmaan sitä tarkentaen. Ohjelman tavoitteena on laskea Salpauksen käytössä olevaa tilamäärää noin 90 000 neliöön.

Edelleen tilakäytön tehostamiseksi valmistellaan Lahden keskustakampuksen vajaakäytöllä ja väistötilakäytössä olevasta kiinteistöistä luopumista. Keskustakampuksella on Svinhufvudinkatu 13 -kiinteistö. Svinhufvudinkatu 13 -kiinteistössä toimiva Salpauksen sirkuskoulu jäisi kaupan toteutuessa rakennukseen vuokralle.

Salpauksen opiskelijavuosien arvioidaan kohdistuvan eri kampuksille seuraavasti:

- Keskustakampus, Lahti 3885
- Vipusenkadun kampus, Lahti 1292
- Opintien kampus, Heinola 369
- Asikkalan kampus 255
- Jokimaa, Lahti 175
- Villähde, Lahti (Kaarisilta ry) 40

Vipusenkadun kampuksen rakennuskannan nykyinen laajuus on noin 34 000 m². Kampuksella on arvioitu olevan yhtäaikaaisesti paikalla noin 1000 opiskelijaa. Vipusenkadun toimitilaohjelman toteuttamisen tavoitteena on vähentää kampuksen käytössä olevaa tilamäärää yli 10 000 neliötä.

Yhtymähallitus	§ 154	10.10.2023
Yhtymäkokous	§ 22	21.11.2023

Taloussuunnitelmassa on arvioitu toimitilaohjelman toteutuksen määrärahatarpeet 2024–2027. Arviot tarkentuvat seuraavissa taloussuunnitelmakerroksissa.

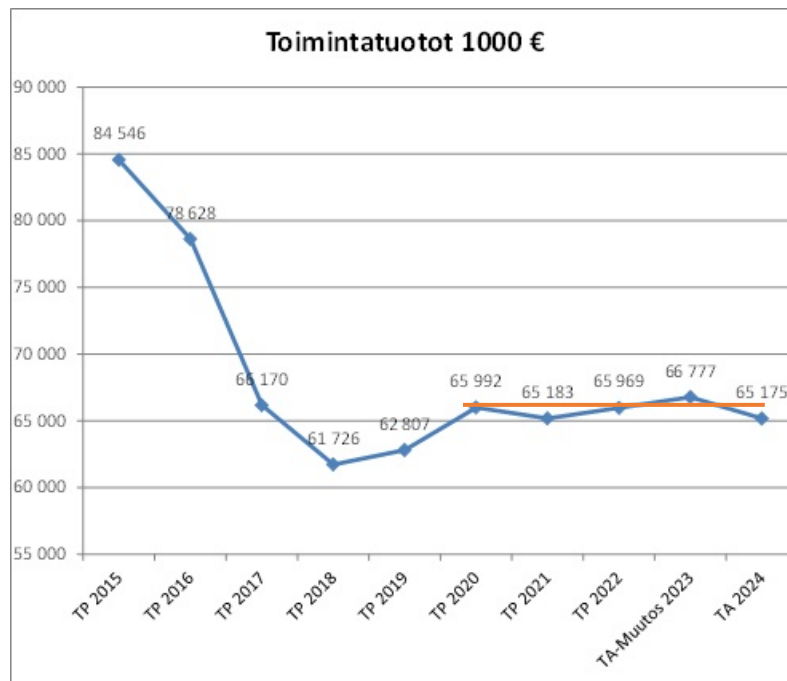
Yhtymähallitus
Yhtymäkokous

§ 154
§ 22

10.10.2023
21.11.2023

Taloudelliset lähtökohdat

Kuntayhtymän toimintatuotot ovat 65-66 miljoonan euron tasolla jo viidettä vuotta.

Vuosi 2023 alkoi taloudellisesti hyvissä merkeissä. Saatu ensikertainen rahoituspäätös on lähes kaikilla mittareilla mitattuna vuotta 2022 parempi. Vuodelle 2023 saatu valtionosuusrahoitus on 61,4 miljoonaa euroa. Salpauksen rahoitus kasvoi valtakunnan keskiarvoa enemmän. Olemme onnistuneet kasvattamaan erityisesti suoritus- ja vaikuttavuusrahoitusta yli valtakunnallisen keskimääräisen muutoksen.

Budjetoitua paremman tilinpäätöksen 2022 ja odotettua paremman rahoituspäätöksen 2023 turvin katetaan alkaneen vuoden alijäämäinen talousarvio, mutta lisäksi syntynyt liikkumavara ei anna mahdollisuutta kustannuksia lisääviin toimiin, vaan liikkumavara tulee jättää mahdollisten rahoitusmuutosten ja nousevan kustannuskehityksen varaumiin.

Tuoreessa muistissa olevien aiempien hallituskausien raskaiden rahoitusleikkausten jälkeen saimme edellisen hallitusohjelman mukaisesti tulevaisuusinvestointirahoituksena opettajien ja ohjaajien määrän lisäämiseen määräaikaista harkinnanvaraista valtionosuusrahoituksen korotusta vuosina 2019–2022. Tämä on turvannut rahoituksen hienoisen kasvun vuosina 2019 ja 2020. Kuntayhtymän taloudellinen tulos 2019–2022 on ollut osin lisärahoituksesta johtuen hyvä. Lisärahoitus on kirjattu maksuperusteisesti näille vuosille, vaikka tehtyjen rekrytointien kustannukset toteutuvat aina vuoteen 2025 saakka.

Yhtymähallitus	§ 154	10.10.2023
Yhtymäkokous	§ 22	21.11.2023

Kuntayhtymä on onnistunut taloutensa hallinnassa lisärahoituksen ohella muutoinkin hyvin. Tulemme käyttämään saavutettua ylijäämää koulutuksen hyväksi tulevana taloussuunnitelmakautena. Vuodet 2024–2026 tulevat olemaan tulokseltaan alijäämäisiä.

Taloussuunnitelmaa arvioitaessa on tarkasteltava tilikausien kumulatiivista ylijäämää vuosina 2019–2026. Vuoden 2026 lopussa on käyttämättä vuodesta 2019 kertynyttä ylijäämää vielä 18 miljoonaa, joka suurelta osin on myös kassavaroina. Jos suunnitelma toteutuu voidaan ylijäämää käyttää nykyarvion mukaan niin käyttötalouden kattamiseen kuin investointien rahoittamiseen lähes tämän vuosikymmenen loppuun. Tämä ylijäämä on kuntayhtymän varautuminen epävarmuuden kasvuun ja kasvavan inflaation kustannuksiin. Tämän lisäksi kuntayhtymän taseessa on sen vanhat 24,9 miljoonan ylijäämät, jotka ovat taseessa muissa kuin kassavaraerissä.

Kokonaisuudessaan kuntayhtymän toimintatuotot laskevat -1,6 miljoonaa euroa (-2,4 %) talousarviossa 2024. Koulutustoiminnan tuotot laskevat -54 000 euroa, hanketoiminta -820 000 euroa ja muut tuotot -727 000 euroa. Hanketoiminta budjetoidaan saatujen rahoituspäätösten mukaan, ja tilikauden aikana tilinpäätösennusteessa ja mahdollisessa talousarviomuutoksessa tämä laajuus yleensä kasvaa. Muissa tuotoissa laskua on koulutustoiminnan työtoiminnan tuotoissa. Vuodelle 2024 ei ole budjetoitu yhtään myyntivaiheeseen tulevaa opiskelijatyönä rakennettua omakotitaloa.

Toimintakulut laskevat -252 000 euroa (-0,4 %) talousarviossa 2024. Kasvua on kuitenkin vuoden 2022 tilinpäätökseen nähden 3,1 miljoonaa euroa (5,6 %). Kasvu perustuu henkilöstökulujen yleiskorotuksiin ja yleiseen kustannustason nousuun, joka alkoi realisoitua vasta kuluvana vuonna.

Henkilöstökulut pysyvät talousarviossa 2024 tämän vuoden tasolla. Määräaikaisilla valtionosuusrahoituksen korotuksilla palkatun opetushenkilöstön määrä ja kustannukset laskevat suunnitellusti, mutta vastaavasti voimassa oleva sopimus palkkojen yleiskorotuksista nostaa kustannuksia. Talousarviossa 2024 henkilöstökulujen yleiskorotuksiksi on lisätty 6,6 prosenttia maaliskuun 2023 palkkatasoon. Korotuksessa on mukana kuluvan vuoden kesäkuussa toteutunut kertaerä ja yleiskorotukset sekä ensi vuoden vastaavat. Tilinpäätökseen 2022 vertailtaessa pitää muistaa hyvinvointialueiden perustamiseen liittyvä eläkemenoperusteisen maksun poistuminen, joka pienensi kuntayhtymän eläkemenoja ja sitä kautta henkilöstökuluja noin -1,6 miljoonalla eurolla.

Muut kuin henkilöstökulut vastaavat kokonaisuutena kutakuinkin vuoden 2023 muutettua talousarviota. Inflaation vaikutuksesta tehdyt määrärahalisäykset tehtiin jo vuoden 2023 talousarviomuutoksessa.

Salpauksen toimitilakustannukset suunnitelman mukaisine poistoinen talousarviossa 2024 ovat -13,6 miljoonaa euroa (-13,3 milj. euroa TA 2023). Tilakustannusten osuus toimintatuotoista on talousarviossa 2024 on 20,9

Yhtymähallitus	§ 154	10.10.2023
Yhtymäkokous	§ 22	21.11.2023

prosenttia. Toimitilaohjelman toteuttaminen tulee jatkamaan tilamäärän vähentämistä tulevina vuosina.

Salpauksen talouden tasapainoon vaikuttaa jatkossa merkittävästi uuden hallitusohjelman vaikutukset ammatillisen koulutuksen rahoitukseen. Rahoitusta ohjataan järjestäjille valtion talousarvion puitteissa ja kunkin järjestäjän tuloksellisuuden vaikutus sen saamaan rahoitukseen on sidoksissa myös muiden koulutuksenjärjestäjien tuloksiin ja niiden kehittymiseen.

Taloussuunnitelmakauteen sisältyy kuitenkin riskejä rahoitus- ja kustannuskehityksen poikkeuksellisen suuren epävarmuuden takia. Inflaatio on ollut voimakasta, joten kustannusten kasvu on yksi merkittävä riski myös jatkossa. Kuntayhtymä on varautunut kasvaviin kustannuksiin onnistuneella talouden hallinnalla ja saavutetuilla ylijäämillä, hyvällä maksuvalmuidella ja poismaksamalla pankkilainat enneaikaisesti.

Toiminta- ja taloussuunnitelman laadinnassa ja toteutuksessa, erityisesti strategisten kehitysohjelmien suunnitelmissa ja toimenpiteissä sekä johtamisessa ja esimiestyössä, kiinnitämme erityishuomion toimenpiteisiin ja toimintatapamuutoksiin, jotka parantavat toimintamme tuloksellisuutta ja kustannustehokkuutta ja vaikuttavat Salpauksen koulutuksen tuloksiin ja vaikuttavuuteen uuden rahoituslainsäädännön kriteereillä mitattuna (suoritusrahoitus eli tutkinnot tai tutkintojen osat sekä vaikuttavuus eli työllistyminen/jatko-opintoihin sijoittuminen ja saatu palaute).

Toiminnan ja investointien nettokassavirta

Kuntayhtymän taloudellinen tulos 2019–2022 on ollut osin määräaikaisesta lisärahoituksesta johtuen hyvä. Tulemme käyttämään tätä rahoitusta ja muutakin saavutettua ylijäämää koulutuksen hyväksi käsiteltävänä olevalla taloussuunnitelmakaudella, mikä näkyy vuosikatteen laskuna. Vuodet 2024–2026 tulevat olemaan myös tulokseltaan alijäämäisiä.

Investointien kokonaismäärä vuonna 2024 on 7,792 miljoonaa euroa. Taloussuunnitelman mukainen kokonaisinvestointimäärä on vuosina 2024–2026 kaikkiaan 13,870 miljoonaa euroa. Irtaimistoinvestointisuunnitelmassa on varauduttu mm. peruskorjattavien tai rakennettavien tilojen varustamiseen. Toimitilaohjelmaan mahdollisesti liittyvät kiinteistöjen purut kirjataan tuloslaskelman satunnaisiin kuluihin.

Kuntayhtymän kiinteistöinvestoinnit perustuvat toimitilaohjelman toteuttamiseen. Investointiohjelmaa tarkennetaan vuosittain. Kiinteistöinvestointien sitovuustasona kuntayhtymälle on rakennusinvestointien kokonaismäärä. Ennen hankkeiden aloittamista esitetään suunnitelmat ja toteutuskustannusarviot normaalin käytännön mukaisesti yhtymähallituksen hyväksyttäväksi.

Yhtymähallitus	§ 154	10.10.2023
Yhtymäkokous	§ 22	21.11.2023

Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymä on viimeisen reilun kymmenen vuoden aikana kehittänyt systemaattisesti toimitilojaan samanaikaisesti tilojen palvelukykyä ja kuntoa parantaen ja tilankäyttöä tehostaen. Tätä varten kuntayhtymä on ylläpitänyt ja kehittänyt toimitilaohjelmaansa. Ammatillisen koulutuksen uusi lainsäädäntö ja julkisen talouden aiempien leikkausten ja pysyvästi alentuneen rahoitustason vaikutuksesta kuntayhtymä on vähentänyt käytössään olevia toimitiloja jo yli 40 prosenttia, 76 600 neliötä. Korona-pandemian aikana voimakkaasta kehittyneestä digitalisaatiosta ja etätyö- ja opiskelumuodot haastavat tilankäyttöä edelleen ja luovat aiemmin vielä heikompina tunnistettuja mahdollisuuksia tilankäyttöön.

Yhtymähallitus käsitteli 9.5.2023 § 78 Lahden keskustakampuksen toimitilaohjelman päivityksen taustaselvitystä. Salpauksella on Lahdessa kaksi isoa kampusta Keskustakampus ja Vipusenkadun teknologiakampus. Keskustakampuksen pohjois- ja keskiosissa on valmistunut merkittävät perusparannushankkeet, joissa mm. sosiaali- ja terveystalon, kasvatus- ja taideteollisuusalojen sekä laboratorioalan koulutukset on keskitetty Lahden ammattikorkeakoululta vapautuneisiin tiloihin. Lisäksi kampuksen keskiosaan on parannettu tilat ravintola-, catering- ja elintarvikealojen, hius- ja kauneusalan, sähkö- ja automaatioalan ja matkailualan sekä tukipalvelu- ja toimistokäyttöön.

Eri kehitysvaiheissa osasta kampuksen rakennuksista on luovuttu. Kampuksella keskiosassa sijaitsee Svinhufvudinkatu 6 ja Ståhlberginkatu 8 -rakennukset, jotka ovat tulleet perusparannusikänsä. Kampuksen eteläreunassa on rakennuksia, jotka ovat tulossa peruskorjausikänsä seuraavan 10 vuoden aikajänteellä ja kampukselle on tunnistettu tiivistysmahdollisuuksia. Jotta voidaan varmistua seuraavaksi tehtävien toimenpiteiden tarkoituksenmukaisuudesta pidemmällä tähtäimellä, on toimitilaohjelmaa ollut perusteltua ja tarpeen päivittää. Yhteistyössä Haahtela kehitys Oy:n kanssa tehty Lahden keskustakampuksen toimitilaohjelman päivityksen taustaselvitys valmistui maaliskuussa.

Ståhlberginkatu 8 -rakennushankkeessa toteutetaan rakennuksen kokonaisvaltainen perusparannus, jossa myös kiinteistötekniikka uudistetaan kokonaisuudessaan. Rakennustyöt aloitetaan keväällä 2024 ja hankeaikataulun mukaisesti töiden on määrä valmistua kesään 2025 mennessä.

Ståhlberginkatu 8:ssa perusparannettavat tilat suunnitellaan niin, että ne ovat muunto- ja käyttäjoustavat ja tukevat nykyistä paremmin monimuotoista ja koulutusalojen rajat ylittävää työskentelytapaa. Peruskorjatuissa tiloissa huomioidaan työhyvinvointi ja viihtyvyys ja varataan varsinaisten opetustilojen lisäksi riittävästi tarpeellisia aputiloja. Uuden oppimisympäristön myötä tilatehokkuus kasvaa ja toimitilat täyttävät Salpauksen toimitilaohjelman mukaiset vaatimukset.

Tilasuunnittelun mukaisesti perusparannettavaan rakennukseen valmistuu pääosin teorialuokkia ja toimistotiloja. Alustavan suunnitelman mukaan sinne tullaan sijoittamaan ensivaiheessa mm. yhteisten tutkintojen osia sekä yhdistelmä-tutkintoja, ja sinne keskitetään lisäksi Keskustakampuksen

Yhtymähallitus	§ 154	10.10.2023
Yhtymäkokous	§ 22	21.11.2023

opintotoimisto- ja hakutoimistopalveluita. Edellisen lisäksi hankkeen tavoitteena on osaltaan tukea työmatkaliikennettä mahdollistamalla tulevaisuudessa myös sähköpolkupyörien lataus- ja huoltopisteen sijoittuminen rakennukseen.

Kuntayhtymä teettää Haahtela Kehitys Oy:llä Vipusenkadun toimitilaohjelman päivityksen. Päivityksen on määrä valmistua kevään 2024 aikana. Haahtela Kehitys Oy on tehnyt aiemman Vipusenkatua koskevan taustaselvityksen osana kuntayhtymän toimitilaohjelman kehittämistä. Ennen Vipusenkadun kampuksen uusien tilahankkeiden eteenpäinvientiä on tarve täsmentää opetusta ja muuta toimintaa tukevien tilojen tarve, laatu ja määrä, sekä arvioida toteutusvaihtoehtoja ja niiden kustannuksia. Selvitystyössä päivitetään kunkin koulutusalan käyttäjien kuvaamiin toiminnan määrällisiin mitoituksiin ja toimintatapaan perustuva toiminnallinen tilamitoitus. Lisäselvitystä tukee myös se, että autokanta on voimakkaasti sähköistymässä. Opetustilojen suunnittelussa voitaneen näin ottaa paremmin huomioon sähköistymisen tuomat muutokset.

Koulutuskeskus Salpauksella on tällä hetkellä käytössä Esmi-kulunvalvontajärjestelmä. Esmi elinkaari ja sen tekninen tuki on päättymässä vuoden 2024 lopussa. Edellisen johdosta kulunvalvontajärjestelmän päivitys tullaan aloittamaan vuoden 2024 aikana. Uuden järjestelmän halutaan vatsaavan tulevaisuuden turvallisuusvaatimuksiin. Sen edellytys on, että kulunvalvonta toteutetaan tällöin pääosin mobiilina. Salpauksen tahtotila on, että kiinteistön käyttäjiä ja niiden kulkuoikeuksia voidaan hallinnoida tulevaisuudessa entistä paremmin.

Laki velvoittaa, että kiinteistön omistajat varustavat olemassa olevat rakennukset riittävällä määrällä sähköautojen latauspisteitä (1 paikka / 20 pysäköintipaikkaa) viimeistään vuoden 2024 loppuun mennessä. Koulutuskeskus Salpaus toteuttaa lain edellyttämät latauspisteet eri kampuksilla vuoden 2024 kuluessa.

Vuoden 2024 kiinteistöinvestointien määräraha on 6,620 miljoonaa euroa sisältäen:

- Ståhlberginkatu 8, Lahti (Rakennuksen perusparannus), 6,1 milj. euroa (koko hanke 8,3 milj. euroa vuosina 2023-2025)
- Vipusenkatu 5, Lahti (Auto- ja logistiikka, suunnittelu), 0,2 milj. euroa
- Ståhlberginkatu 2-6, Lahti (Esmikko-kulunvalvonnan päivitys), 0,2 milj. euroa
- Ståhlberginkatu 2-6, Lahti (Sähköautojen latausinfra), 0,12 milj. euroa

Tarkastelujakson 2022-2026 toiminnan ja investointien rahavirran kertymä on 6,8 miljoonaa euroa ylijäämäinen, vaikka vuosien 2024–2026 toiminnan ja investointien rahavirran kertymä on -581 000 euroa alijäämäinen.

Rahoituksen rahavirta

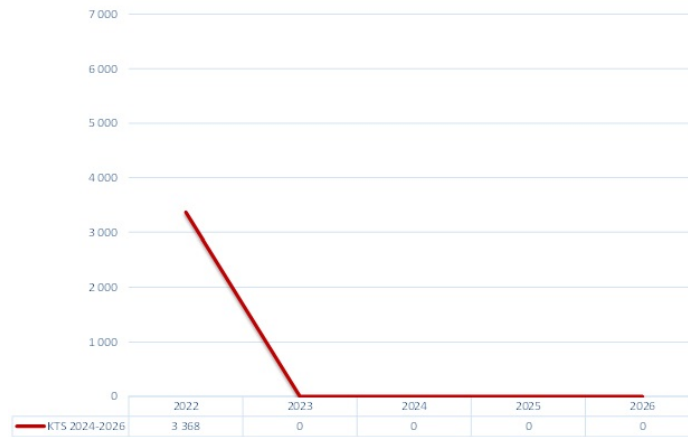
Kuntayhtymä on maksanut kaikki pankkilainansa pois toukokuussa 2023. Lainannostoa ei ole budjetoitu kaudelle 2024-2026.

Yhtymähallitus
Yhtymäkokous

§ 154
§ 22

10.10.2023
21.11.2023

Korollisen lainapääoman kehitysarvio (x 1 000 €)

Vaikutus maksuvalmiuteen

Talousarvion 2024 vaikutus kassavaroihin on –1,8 miljoonaa euroa. Kauden lopussa vuonna 2026 kassavarojen ennustetaan olevan 17,3 miljoonaa euroa (96 päivän maksuvalmius). Kassavarojen minimitaso suunnittelussa on vähintään noin kuukauden maksuvalmiutta vastaava taso. Vuodesta 2019 alkaen saavutettu ylijäämä on kutakuinkin kuntayhtymän kassavaroissa. Saavutettua ylijäämää ja maksuvalmiutta voidaan käyttää harkitusti aina tämän vuosikymmenen aikana koulutuksen hyväksi kattamaan osin käyttötalouden haasteita kuin investointien rahoittamista.

Talousarvion keskeiset tunnusluvut ovat alla olevassa taulukossa:

Yhtymähallitus
Yhtymäkokous

§ 154
§ 22

10.10.2023
21.11.2023

	Tilinpäätös	Tilinpäätös	Talousarvio *	Talousarvio	MUUTOS
	2021	2022	2023	2024	24-23
Opiskelijavuodet	6 153	6 067	5 983	5 983	0,0 %
Valtionosuusrahoitus	60 351 585	60 263 209	61 627 777	61 627 777	0,0 %
Henkilöstömäärä, htv teoreettinen	667	681	660	640	-3,0 %
Vuosikate	10 545 184	10 407 809	7 686 912	6 022 144	-21,7 %
Vuosikate %	16,2 %	15,8 %	11,5 %	9,2 %	-19,7 %
Suunn.mukaiset poistot	6 781 597	7 099 126	7 084 545	7 347 080	3,7 %
Vuosikate/poistot	155,5 %	146,6 %	108,5 %	82,0 %	-24,5 %
Tilikauden tulos	4 098 263	2 961 340	567 367	-1 364 936	-340,6 %
Kiinteistöinvestoinnit	9 410 926	1 748 996	4 896 000	6 620 000	35,2 %
Irtaimistoinvestoinnit	1 199 598	972 547	2 726 000	1 172 000	-57,0 %
Investoinnit, brutto	10 610 524	2 721 543	7 622 000	7 792 000	2,2 %
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	100 373	41 870	0	0	-
Investointien tulorahoitus	99,4 %	382,4 %	100,9 %	77,3 %	-23,4 %
Toiminnan ja investointien kassavirta	291 918	6 844 310	29 912	-1 809 856	-6150,6 %
Lainakannan muutokset	-1 052 630	-1 052 630	-3 367 639	0	-100,0 %
Korolliset lainat 31. joulukuuta	4 420 269	3 367 639	0	0	-
Rahoitustuotot ja -kulut	13 190	574 664	406 337	119 900	-70,5 %
Kassavarojen muutos	-630 746	5 312 170	-1 622 727	-1 809 856	11,5 %
Kassavarat 31.12.	14 197 959	19 510 129	17 887 402	16 077 546	-10,1 %
Ylijäämät taseessa	40 992 232	44 721 053	46 069 016	45 485 512	-1,3 %

* Sisältää talousarviomuutosesityksen 2023 (Yhtymäkokous 21.11.2023)

Toimitusjohtaja:

Hallitus hyväksyy osaltaan Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2024 - 2026 ja talousarvion vuodelle 2024 ja saattaa sen yhtymäkokouksen hyväksyttäväksi seuraavasti:

Yhtymähallitus
Yhtymäkokous

§ 154
§ 22

10.10.2023
21.11.2023

Talousarvion yhteenveto ja sitovuustasot

Sisältää ulkoiset erät

1 000 euroa

	Sitovuus ¹⁾	Tuloarviot 2024
KÄYTTÖTALOUSOSA (toimintakate)		
- Valtionosuus	B	61 628
- Oppimis- ja koulutuspalvelut	N	-40 135
- Johtamis-, kehittämis- ja oppilaitospalvelut	N	-15 591
Käyttötalousoisa yhteensä		5 902
TULOSLASKELMAOSA (rahoitustuotot ja -kulut, muut erät)		
- Korkotulot	B	137
- Muut rahoitustulot	B	1
- Korkomenot	B	0
- Muut rahoitusmenot	B	-18
- Satunnaiset erät	B	-40
Tuloslaskelmaosa yhteensä		80
INVESTOINTIOSA		
Irtaimisto		
- Oppimis- ja koulutuspalvelut	N	-815
- Johtamis-, kehittämis- ja oppilaitospalvelut	N	-357
Kiinteistöinvestoinnit	N	-6 620
Investointiosa yhteensä		-7 792
RAHOITUSOSA (kassavirtaan vaikuttavat erät)		
Lainakannan muutokset		
- Pitkäaikaisten lainojen lisäykset	B	0
- Pitkäaikaisten lainojen vähennykset	B	0
- Lyhytaikaisten lainojen muutos	N	0
Rahoitusosa yhteensä		0
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		-1 810

¹⁾ N = sitovuus nettotuloarvio, B = bruttotuloarvio

Päätös:

Päätösesitys hyväksyttiin.

Yhtymäkokous 21.11.2023 § 22
61/02.02.02/2023

Yhtymähallitus:

Yhtymäkokous merkitsee tiedokseen jäsenkunnilta saadut lausunnot Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2024-2026 ja talousarviosta vuodelle 2024. Jäsenkuntien lausunnot ovat esityslistan liitteenä nro 3.

Yhtymäkokous hyväksyy Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2024-2026 ja talousarvion vuodelle 2024 esityslistan liitteen nro 4 mukaisesti.

Yhtymähallitus	§ 154	10.10.2023
Yhtymäkokous	§ 22	21.11.2023

Päätös:

Päätösesitys hyväksyttiin.

Liitteet

Yhtymäkokous 21.11.2023, Liite 3, Jäsenkuntien lausunnot TTS 2024-2026 ja TA 2024

Yhtymäkokous 21.11.2023, Liite 4, Toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2024-2026 ja talousarvio vuodelle 2024

Yhtymäkokous

§ 23

21.11.2023

Sidonnaisuuksien ilmoittaminen

Yhtymäkokous 21.11.2023 § 23

Edellisen yhtymäkokouksen 16.5.2023 jälkeen ei ole toimitettu uusia sidonnaisuusilmoituksia eikä muutoksia aiemmin toimitettuihin.

Kuntayhtymän luottamushenkilön ja viranhaltijan sidonnaisuusilmoitukset julkaistaan yleisessä tietoverkossa osoitteessa www.salpaus.fi/info/paatoksenteko/sidonnaisuudet/

Yhtymähallitus:

Yhtymäkokous merkitsee asian tiedokseen.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Yhtymäkokous

§ 24

21.11.2023

Kokouksen päättäminen

Yhtymäkokous 21.11.2023 § 24

Yhtymähallitus:

Kokouksen puheenjohtaja päättää kokouksen.

Päätös:

Kokouksen puheenjohtaja Heidi Huldén päätti kokouksen klo 10.53.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 14, § 15, § 16, § 17, § 18, § 19, § 20, § 23, § 24

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Liitetään pöytäkirjanotteeseen

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 21, § 22

VALITUSOSOITUS

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Päätökseen saa hakea muutosta:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa *asianosaisen* katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä,
- päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomainen

Kunnallisvalitus tehdään Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Raatihuoneenkatu 1
13100 Hämeenlinna
Puhelin 029 56 42200, faksi 029 56 42269
Sähköposti hameenlinna.hao(at)oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymästä.

Pöytäkirjan nähtävilläpito: Pöytäkirja on yleisesti nähtävillä Koulutuskeskus Salpaus -kuntayhtymän verkkosivuilla (www.salpaus.fi)